

อาหาร

กว่าจะได้ เป็น สถาบันเทคโนโลยี การเกษตร
แม่โจ้

พลังงาน และ พลัง
พลังคน พลัง
รุ่นใหม่ ไชยชนบท

โดย : เทพประสงค์ วรยศ
รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร แม่โจ้
20 มีนาคม 2524

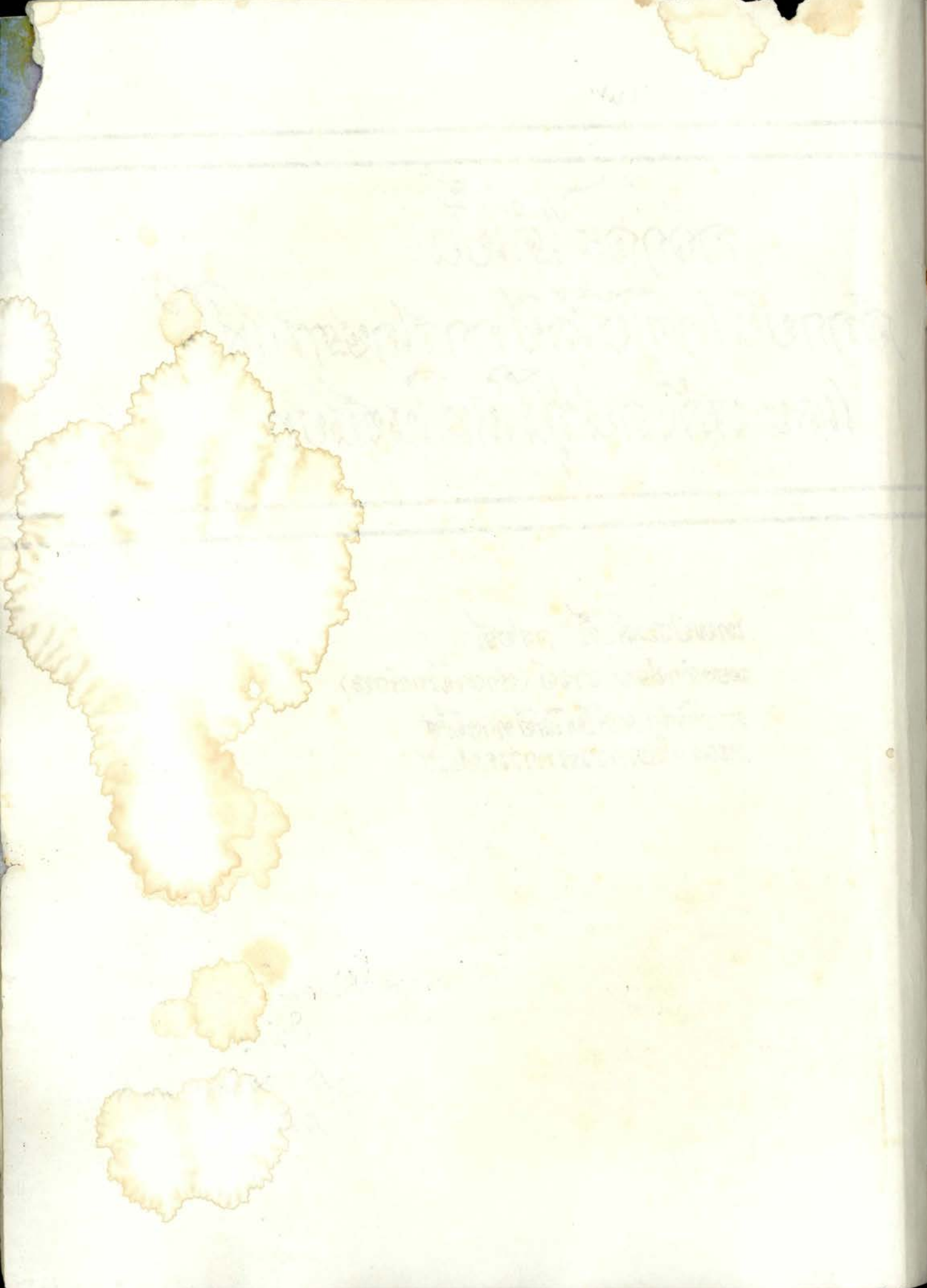
Illini

การจากคณะได้ไป

ศึกษาขั้นต้นได้โดยดี การเกษียรที่ได้
และ ผลได้ของขั้นต้นได้โดยดี

นายประสิทธิ์ ธรรม
รองศาสตราจารย์ (ศึกษาขั้นต้น)
ภาควิชาเกษตรในโรงเรียน
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ขอขอบคุณ
Illini
มหาวิทยาลัย วันที่ 22
15 มี.ค. 56

กวาจะไคเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร

โดย ร.ศ. เทพประสงค์ วรยศ
รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

อรรถกถา

จากความศรัทธาอันสูงส่งที่ข้าพเจ้ามีต่อ "แม่โจ้" ซึ่งเป็นสถาบันที่ข้าพเจ้าเคยศึกษามาเมื่อปี พ.ศ. 2492 - 95 ซึ่งมีชื่อขณะนั้นว่า "โรงเรียนเกษตรกรรมแม่โจ้" และไคเปลี่ยนชื่อเป็น "วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่" เมื่อข้าพเจ้าไคกลับมาเป็นอาจารย์สอนเริ่มแรกเมื่อปี 2500 ทำให้มีสิ่งคลไคใจให้ข้าพเจ้าไคคิด - ฝัน และกระทำสิ่งทไคให้ไคเกิดความกวาหนาของสถาบันแห่งนี้ตามความมุ่งหวังทวาว ไคควยการ เนิกกำลังทุกฝ่าย ไคควยกันทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัยฯ ไคอันที่จะพัฒนาและขยายโปรแกรมการศึกษาให้กวางขวางออกไปตามความเหมาะสมต่อสภาพการณทไคเป็นจริง และเป็นไปตามทองการของชาติโดยส่วนรวมโดยเฉพาจะกกรพัฒนากำลังคนทมีความชำนาญทางการ เกษตร เฉพาะอยาง เพื่อให้ออกคลองกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติทไควางไว้

บทความเรื่องนี้เขียนโดยเขียนขึ้นเพื่อเป็นของขวัญแก่ครอบครัวของผู้เขียนเองมีเจตนาคทไคเขียนขึ้นเพื่อทจะให้ศิษย์เก่าแม่โจ้และประชาชนทั่วไปไครับทราบถึงความเป็นมาโดยสังเขปทวิทยาลัยเกษตรกรรม เชียงใหม่ ไครับการยกฐานะขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรที่สมบูรณ์ และมีฐานะเป็นกรม สังกัดอยู่ในทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2518 ผู้เขียนจึงมีความภูมิใจและภูมิใจทไคเขียนเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง ทงนี้ผู้เขียนถอวาความจริงทความจริงไม่พน และอรางนอยกทำให้ครอบครัวของผู้เขียนมีความสุขทไคทำประโยชน์ให้แม่โจ้ไคอดีตที่ผ่านมา โดยเฉพาะ ผู้เขียนเรื่องนี้เป็นระยะครบรอบวันสำคัญของชีวิตของผู้เขียนพอดี

เนื่องจากการศึกษาเกษตรในระดับอาชีวชั้นสูง (มีระบบศึกษาตอนปลายสายอาชีพ) ที่เปิดสอนอยู่ในระยะนั้น เพื่อหาวิชาเกษตรที่สอนตามหลักสูตรซึ่งส่วนใหญ่เป็นหลักการเบื้องต้น ยังไม่พอเพียงที่จะฝึกฝนอบรมนักเรียนใหม่ความรู้ความสามารถออกไปทำงานเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมในฐานะที่ปรึกษาทางวิชาการได้คือพอ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2506 กรมอาชีวศึกษาจึงได้สั่งให้วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่เปิดสอนวิชาเรียนชั้นสูงแผนกเกษตรกรรมขึ้นเป็นแห่งแรก โดยเปิดรับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรอาชีวศึกษาชั้นสูงให้เข้าศึกษาต่ออีก 2 ปี โดยให้ได้รับการศึกษาอบรมทางเทคนิคเกษตรเฉพาะอย่าง และอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรโดยให้ความเชี่ยวชาญสาขาใดสาขาหนึ่งโดยเฉพาะทางกลนพกรรม สัตวบาล ชกษเกษตร และ เทรนรูปศาสตร์เกษตร

เมื่อทางแม่ใจเริ่มเปิดสอนระดับเทคนิคเกษตร หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกเกษตรกรรมในปี 2506 ทางกรมอาชีวศึกษาได้สั่งให้โอนการสอนระดับ ป.ม.ก. ไปเปิดสอนที่วิทยาลัยเกษตรกรรมบางพระ ชลบุรี ทั้งนี้เพื่อให้แม่ใจมุ่งผลิตกำลังคนระดับเทคนิคเกษตร แต่เพียงด้านเดียวเพื่อออกไปรับใช้ประเทศชาติทางด้านการเกษตรต่อไป

จุดเริ่มของการพัฒนา

ในระยะที่ทำการพัฒนาการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง ประโยชน์นิยมเกษตรกรรม (ป.ม.ก.) และเทคนิคเกษตร หรือ ปว.ส. ระหว่างปี พ.ศ. 2503 - 2506 นั้น ทางวิทยาลัยฯ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของชาติประจวบกับอาจารย์ของวิทยาลัยหลายคนได้สำเร็จการศึกษาจากสหรัฐอเมริกาโดยเฉพาะอาจารย์ภาค บุญทวี วังชัย อาจารย์สุรพล สงวนตรี และอาจารย์ประสงค์ วยยศ ได้นำเอาแนวความคิดแปลก ๆ ใหม่ ๆ และใช้ไกลดเข้ามาแล้วในสหรัฐอเมริกามาทดลองทำที่แม่ใจ เช่น ได้นำเอาโครงการเกษตรภายในที่เทศ และองค์การเกษตรกรในอนาคตของประเทศไทยมาทดลองจัดที่แม่ใจเมื่อปี 2504 โดยฝึกนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษาเป็นเกษตรกรในอนาคต และฝึกนักศึกษาระดับประโยศกมัธยมเกษตรกรรม เป็นครูที่ปรึกษาของสมาชิกในองค์การเกษตรกร ได้จัดให้เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรแก่นักศึกษาทั้งสองระดับโดยเน้นให้มีความรับผิดชอบ มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และมีความคิดริเริ่มตลอดจนมีรายได้จากโครงการเกษตรระหว่างที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัย ทำให้ความสนใจในการประกอบอาชีพเกษตรมากขึ้น เมื่อศึกษาสำเร็จแล้ว

ภายหลังจากที่โปรแกรมการศึกษาระดับประโยคครูมัธยมเกษรกรรมโดยย้ายไปจัดที่
 วิทยาลัยเกษตรกรรมบางพระในปี พ.ศ. 2506 แลวทางวิทยาลัยฯ ได้มีโอกาสพัฒนาการศึกษา
 ระดับเทคนิคเกษตรอย่างเต็มทั้งสายงานบริหารและวิชาการ เพื่อผลิตกำลังคนระดับกลางออก
 ไปช่วยพัฒนาประเทศโดยพยายามจัดให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติฉบับที่ 2
 (พ.ศ. 2510 - 2514) ซึ่งได้เน้นถึงแนวทางที่จะเร่งรัดพัฒนาการเกษตรให้รุกหน้าไปใน
 อัตราสูงกว่าเดิม โดยให้ผลประโยชนจากการผลิตทางการเกษตรมาอยู่กับเกษตรกรรมผลิตให้มาก
 ที่สุดทั้งนี้เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรและเป็นการยกฐานะการครองชีพของเกษตรกรให้คน
 นึกศึกษาที่จบออกไปจากวิทยาลัยฯ มีโอกาสศึกษาตามหลักสูตรทั้งสองระดับถึง 5 ปี จึงมีความรู
 ชำนาญที่จะออกไปเป็นเกษตรกรได้เหมาะสม และยังสามารถประกอบอาชีพราชการในตำแหน่ง
 พนักงานส่งเสริมการเกษตร นักวิชาการตามกรมกองต่าง ๆ รวมทั้งเป็นครูอาจารย์ตามโรงเรียน
 เกษตรกรรมและโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอและจังหวัดที่มีหลักสูตรวิชาเกษตรได้ดกกาย

ปัญหาส่งเสริมการพัฒนา

ขณะที่มีกรมพัฒนางานด้านวิชาการและงานฟาร์มของวิทยาลัยฯ อยู่อย่างร่มเงา
 ปัญหาทางด้านการปกครองเกิดขึ้นบางประการ โดยเฉพาะประเด็นการรับน้องใหม่ ซึ่งเป็นประ
 เพลิงแค้นของแม่ใจ ก็คือนักศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอาชีวศึกษาชั้นสูงจะได้รับการ
 ถ่ายทอดความคิดจากรุ่นพี่รุ่นก่อน ๆ มาว่าจะต้องเป็นผู้ที่ทนทานรับมีจิตชอบต่อการรับน้องใหม่ใน
 แต่ละปี พอวิทยาลัยฯ มีระดับประโยชวิชาชีพชั้นสูง (ป.ศ.) อีกแผนกหนึ่ง เมื่อนักศึกษาระดับ
 นี้เขาจะมาเรียนปีแรกก็ถูกนักศึกษาปีที่ 2 ถือว่าเป็นรุ่นน้องของตนอยู่โดยเฉพาะนักศึกษาที่สำเร็จ
 การศึกษาระดับอาชีวศึกษาชั้นสูงมาจากโรงเรียน หรือ วิทยาลัยเกษตรกรรมอื่น ๆ ระยะเวลาแรก ๆ
 ปัญหาเหล่านี้มากและเชื่อมโยงไปถึงปัญหาทางวิชาการอีก เช่น การวางเรียนและการปฏิบัติ
 งานฟาร์มที่แตกต่างกันแต่นักศึกษาระดับอาชีวศึกษาก็มีความเข้าใจผิด ๆ อยู่เสมอต่ออยาก
 ได้เรียนและปฏิบัติเช่นเดียวกับนักศึกษาระดับวิชาชีพชั้นสูง ปัญหาเหล่านี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นของ
 การวางแผนการพัฒนาการศึกษาเกษตรระดับต่าง ๆ โดยคิดแปลงตามแนวทางที่ยูเนสโกได้
 วางไว้ คือ ระดับนักเกษตรฝีมือ (Skilled worker) ระดับนักเทคนิคเกษตร (Technician)
 และระดับนักเทคโนโลยีเกษตร (Technologist) ทั้งนี้เพื่อจะให้ให้นักศึกษาที่จะเข้ามา
 ศึกษาในวิทยาลัยมีความสำนึกและรับมีจิตชอบต่อการเรียนในแต่ละระดับให้มีความรู้ความสามารถ

ตามความเหมาะสมแต่ละระดับมากที่สุด ซึ่งโดยหลักทั่วไปทางยูเนสโกได้เน้นถึงการศึกษาใน
ระยะนี้ไว้ดังนี้.-

1. การศึกษาต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและต้อง
คอยปรับปรุงให้สอดคล้องกับกาลเวลาอยู่เสมอ
2. การศึกษาเพื่อใหม่ความรู้ความชำนาญพิเศษ ไม่ควรจ้ะเร่งทำก่อนถึง เวลาอัน
ควร และควรรักษาคุณภาพในวิชาสามัญ, วิทยาศาสตร์และวิชาชีพ
3. ควรปลูกฝังนิสัยให้เห็นความสำคัญและเกียรติของการทำงานควมมือในระบบ
การผลิตแผนใหม่
4. ควรส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสศึกษาต่อเต็มความสามารถ

จากข้อเสนอแนะของยูเนสโกครั้งนี้ทำให้การปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาเกษตร
ของกรมอาชีวศึกษาเริ่มต้นขึ้น แต่กั้นเพียงสองระดับเท่านั้น คือ ระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง
(มท.4 - 6) และระดับประโยควิชาชีพชั้นสูงแผนกเกษตรกรรม (ชว.ส.)

เนื่องจากผู้เขียนมีหน้าที่รับผิดชอบที่สำคัญในวิทยาลัยฯ ในระยะนั้นพอดี คือ
มีตำแหน่งหัวหน้าคณะวิชาพืชกรรม ระหว่างปี 2507 - 2509 และหัวหน้าฝ่ายวิชาการใน
ระหว่างปี 2509 - 2512 ทำให้ผู้เขียนเกิดศรัทธาอย่างแรงกล้าที่จะพัฒนาการศึกษาทั้งสาม
ระดับดังกล่าว ให้เกิดผลทางปฏิบัติอย่างเร่งด่วนจึงได้ลงมือเขียนบทความชิ้นแรกเมื่อปี 2509
ในหัวข้อเรื่อง "แนวการจัดการศึกษาที่วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่" โดยได้เน้นถึงการศึกษา
ด้านอาชีวเกษตรและเทคนิคเกษตร ต้องมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมของชาติ และควรเน้นทางด้านคุณภาพ ผู้เขียนได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการ
ศึกษาระดับอาชีวเกษตร ไม่เพียงแต่สอนในแง่ทักษะและมีความรู้ที่จะออกไปประกอบอาชีพได้
เท่านั้น แต่ควรจะสอนให้มีความสามารถเข้าใจวินิจฉัยเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นทางตรงและ
ทางอ้อมได้อีกด้วย สำหรับหลักสูตรควรจะมีจุด 2 โปรแกรม คือจบเป็นหัวเป็นตอน ๆ

(Terminal) โดยเปิดโอกาสต่อระดับเทคนิคเกษตรและสามารถออกไปประกอบอาชีพได้
ส่วนอีกโปรแกรมหนึ่งมุ่งให้ศึกษาต่อในระดับเทคนิคเกษตรแบบกวดเนื่อง โดยเปิดช่องทางให้
ศึกษาต่อในระดับเทคโนโลยีการเกษตรได้ตามความสามารถของแต่ละบุคคลในอนาคต

เรื่องนันทวิทยาลัยเกษตรกรรม เชียงใหม่ โททของชั้นทั้งสอง โปรแกรมปรากฏว่า
ใกล้เคียงกัน ทำให้ผู้ที่ศึกษาค้นคว้ามาตั้งแต่ระดับอาชีวศึกษาเกษตรและเทคโนโลยี
ศึกษาตรงกับปริญญาตรีในคณะเกษตรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ
ก็อาจเหมาะสม โดยมีความเชื่อมั่นว่าผู้ที่ศึกษาแม่โจ้อย่างน้อย 25 เปอร์เซ็นต์ จะมี
ความสามารถที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และอย่างน้อย 15 เปอร์เซ็นต์
จะมีความสามารถที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท - เอก ก็อาจแน่นอนทั้งนี้เพราะมีรุ่นพี่ ๆ
โททำตัวอย่างที่ดีไว้ในอดีตเป็นระยะ ๆ

โรคภัยจากการเริ่มต้นที่ดี

20 พฤศจิกายน 2510

ทางสมาคมไทย - อเมริกาจัดให้มีการประชุม ทางวิชาการชั้นที่กล่าวสันติธรรม
เรื่อง การรวมกำลังเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม ผู้เขียนได้เสนอบทความเรื่อง "บทบาทของวิทยาลัย
เกษตรกรรมเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม" ซึ่งได้เน้นถึงแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนั้นคือ
ลูกหลานของเกษตรกรหรือกำลังคนในชนบทซึ่งเป็นผู้ผลิตอาหารเลี้ยงประชากรในเมืองมักจะ
หลีกหนีไปทำงานในกรุงหรือเมืองใหญ่ ทั้งนี้เพราะการที่เข้ามาในกรุงเจริญกว่าชนบท และ
มีความสะดวกสบายในการครองชีพ ตลอดจนเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และความบันเทิงต่าง ๆ
ที่มีอยู่ในกรุงหรือเมืองใหญ่ ๆ การแก้ปัญหาข้อหนึ่งในจำนวนหลาย ๆ ข้อ ก็คือ การจัดการศึกษา
ทางการเกษตรให้สูงขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะงานอาชีวเกษตร และเทคนิคเกษตร เพื่อจูงใจให้
ออกไปประกอบอาชีพการเกษตร เมื่อศึกษาสำเร็จแล้วและควรให้โอกาสในการศึกษาแก่ลูกหลาน
ของเกษตรกร ซึ่งการศึกษาไม่ใช่แค่เพื่อเอาดีเท่านั้น แต่เพื่อความก้าวหน้าในอีก 20 - 30 ปี
ข้างหน้า "เรื่องนันท 8 ปี ให้หลัง แม่โจ้ได้เป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรตามที่ฝันไว้
(หมายเหตุ : มีบทความสนับสนุนเกี่ยวกับเรื่องนี้ ใน หนังสือพิมพ์สยามนิกร ฉบับวันที่ 23 มีนาคม
2511 - ระหว่างคอลัมน์" วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ เข้มแข็ง นก.แม่โจ้ ซึ่งย้ำในตอนท้าย
ว่าขอให้กระทรวงศึกษาธิการได้โปรดสนใจสถาบันแห่งนี้จริง ๆ จัง ๆ เสียที)

ความจริงก่อนหน้าที่ยูเขียนจะเสนอบทความดังกล่าวต่อนักบริหารและนักวิชาการ
ทั่วประเทศครั้งนั้น ได้มีเอกสารฉบับหนึ่งเกิดขึ้นในเดือนเมษายน 2510 คือ "แนวความคิดใน

การจักและพัฒนาการศึกษาคนอาชีวเกษตรและเทคนิคเกษตรในวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่" ซึ่งผู้เขียนและคณะซึ่งประกอบด้วย อาจารย์เปลื้อง อุไรพงษ์, อาจารย์ยรรยง สิทธิชัย, อาจารย์สุทิน หวยเวโร และอาจารย์เพียร จรรย์สัมพันธ์ ได้ช่วยกันเขียนขึ้นเพื่อเสนอให้ ผู้ใหญ่ทางกรมอาชีวศึกษาได้ให้การสนับสนุนต่อไป ระหว่างที่รอคอยการสนับสนุนอยู่นั้นผู้เขียน และคณะซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ชนิด มะลิสุวรรณ อาจารย์ยรรยง สิทธิชัย, อาจารย์เพียร จรรย์สัมพันธ์ และอาจารย์บุญ กล่อมจ้อหอ ได้ช่วยกันทำเอกสารฉบับภาษาอังกฤษขึ้นโดยให้ ชื่อว่า "DEVELOPING CURRICULA IN VOCATIONAL AND TECHNICAL AGRICULTURE TO MEET THE NEEDS OF A CHANGING AGRICULTURAL INDUSTRY AND TECHNOLOGY

AT CHIENGMAI COLLEGE OF AGRICULTURE (MAEJO) ซึ่งพิมพ์เสร็จใน

วันที่ 10 พฤศจิกายน 2510 ทั้งนี้เพื่อที่จะให้ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเสนอขอความเห็นในการ ประชุมทางวิชาการในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2510 ซึ่งใกล้เข้ามาแล้วทางตนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

หลังจากเสร็จการประชุมทางวิชาการแล้วผู้เขียนได้ทำหน้าที่สื่อสารการของ วิทยาลัยฯ ถึงทางอธิบดีกรมอาชีวศึกษา และทางหัวหน้ากองโรงเรียนเกษตรกรรม เพื่อเสนอ เอกสารทั้งสองเล่มดังกล่าว โดยขอให้ทางกรมอาชีวศึกษาให้การสนับสนุนและพิจารณาอนุมัติ ให้วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ดำเนินการต่อไปได้ในอนาคต ขณะเดียวกันใน วันที่ 2 ธันวาคม 2510 ผู้เขียนในฐานะหัวหน้าฝ่ายวิชาการได้ทำหน้าที่ล้อมอบเอกสารแนวความคิด ในการพัฒนาการศึกษาและหลักสูตรดังกล่าวนี้ไปให้บุคคลที่ผู้เขียนคิดว่าคงจะช่วยให้กำลังใจ และช่วยหาทางสนับสนุนแนวความคิดในการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อเร่งรัดพัฒนาการศึกษาคน เกษตรกรรมในชนบทโดยมุ่งที่จะให้เป็นวิทยาลัยของชุมชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง บุคคลที่เขียน เสนอไปคือ ศาสตราจารย์ ดร. ป่วย อิงภากรณ์, ดร. ไชยพงศ์ ชูชาติ, ดร. เถลิง ชำรง- นาวาสวัสดิ์, ดร. อมร รัชศาสตร์ คุณหญิงกนิษฐา วิเชียรเจริญ, คุณประหยัด บุรณศิริ และ ดร. สละ ทวีตานนท์ ซึ่งทุกคนต่างก็ให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี จึงถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี

ประจวบกับระยะเวลาที่โครงการเงินกู้เพื่ออาชีวศึกษาได้เริ่มต้นขึ้นทันเวลาที่ แม้ใจอยากจะทำชิ้นงานส่วนใหญ่ของโครงการฯ มุ่งที่จะพัฒนากำหนด อาคารสิ่งก่อสร้าง และ อุปกรณ์การศึกษาของวิทยาลัยและโรงเรียนที่สังกัดในกรมอาชีวศึกษา ซึ่งก็ได้รับประโยชน์มาก พอสมควร แต่ยังไม่พอใจเรื่องการพัฒนาคนวิชาการที่สำคัญเท่าใดนัก จนกระทั่งผู้เขียนได้

ในโอกาสเสนอความคิดในการพัฒนาการศึกษาเกษตรในที่ประชุมสัมมนาหัวหน้าคณะวิชาการระดับ
 วิทยาลัย เรื่องการสอนและการวัดผลวิชาที่พระหว่างวันที่ 6 - 17 พฤษภาคม 2511 โดยมี
 ทานอธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นประธานในที่ประชุม ซึ่งผู้เขียนได้เห็นถึงแนวทางที่จะพัฒนาการ
 ศึกษาาระดับเทคนิคเกษตรขึ้นเป็นเทคโนโลยีการเกษตรในอนาคต (หมายเหตุ : ระหว่างหยุด
 พักการประชุมสัมมนาตอนกลางวัน ดร. ธนู แสงศักดิ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียง
 เฉียงเหนือซึ่ง เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งนั้นได้ปรารภกับผู้เขียนว่า "แม้จะมีความพร้อมกว่า
 ๕๕๕
 ท้องที่จะเปิดการศึกษาาระดับปริญญาตรีทางเทคโนโลยีการเกษตร ทำให้ผู้เขียนมีความภูมิใจและ
 ๕๕๕
 ค้นพบเป็นพิเศษ)

อาชีวสารฉบับมิถุนายน 2511 ได้ออกข่าวว่า นายสุเกษ วิเศษสุรการ จะได้
 รับแต่งตั้งให้เป็นผู้อำนวยการโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา และขณะนั้นกรมอาชีวศึกษา
 ได้ดำเนินการขออนุมัติใช้เงินก่อสร้างอาคารโรงเรียนที่จัดให้มีการประกวดราคาและตัดสินไป
 แล้ว 9 แห่ง คือ วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ และที่อื่นอีก 8 แห่ง (หมายเหตุ : ในปี
 การศึกษา 2515 ผู้อำนวยการโครงการเงินกู้เพื่ออาชีวศึกษาเห็นด้วยกับข้อเสนอของวิทยาลัย
 เกษตรกรรมเชียงใหม่ที่จะเปิดระดับปริญญาและยอมรับหลักการที่เสนอไปและได้ให้การสนับสนุน
 ช่วยเหลือดำเนินงานตามโครงการจัดการศึกษาระดับ ม.ศ. 4 - 5 - 6 ของแม่โจ้ที่ลำปาง
 ในปีการศึกษา 2513 เป็นอย่างยิ่ง)

ระหว่างสิงหาคม 2512 ทางกรมอาชีวศึกษาได้จัดให้มีการประชุมสัมมนาทางวิชา
 การเพิ่มเติมอีกโดยจัดสถานที่ประชุมทางภาคใต้ที่จังหวัดสงขลา ทำให้มีโอกาสดังกล่าวได้แลกเปลี่ยน
 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาระดับสูงขึ้นกับคณบดีบริหารและนักวิชาการในวิทยาลัย
 ต่าง ๆ ที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคชนบท, วิทยาลัย -
 เทคโนโลยีพระนครเหนือ และวิทยาลัยโทรคมนาคมชนบท ทางกับความกระตือรือร้นและมีแผนที่จะ
 จะเปิดสอนระดับปริญญาตรีทางเทคโนโลยีทางวิศวกรรมกันทั้งนั้น ทำให้ความมั่นใจว่าวิทยาลัย
 เกษตรกรรมเชียงใหม่กันจะมีความสามารถเปิดสอนทางเทคโนโลยีการเกษตรได้ในอนาคต
 อันไกล

พอเดินทางกลับจากการประชุมสัมมนาที่พิษณุโลกมาถึงกรุงเทพฯ ผู้เขียนก็ได้รับ
 อนุมัติให้ไปศึกษา - ศึกษานและเข้าสัมมนาตามหลักสูตรระยะสั้น 5 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 17

วันที่ 17 ตุลาคม 2512 ถึง 10 พฤศจิกายน 2512 ทางคณะกรรมการสอนวิชาเกษตรและการจัด
 โปรแกรมการศึกษาเกษตรในระดับต่าง ๆ ณ ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งจัดโดยยูเนสโกทำให้เกิดข้อคิด
 อย่างกว้างขวาง เมื่อเปรียบเทียบกับที่ได้ศึกษามาจากประเทศสหรัฐอเมริกาจึงได้พิจารณาเอาความ
 คิดและประสบการณ์ที่ได้รับจากการสัมมนาวางแผนปรับปรุงงานอาชีพเกษตรและเทคนิคเกษตร
 ที่แม่โจ้ในปีถัดมา ซึ่งเรื่องนี้ได้เสนอข้อคิดเห็นไปยังกรมอาชีวศึกษาเพื่อขอความสนับสนุนในการ
 ดำเนินงานพัฒนาการศึกษาเพื่อให้ได้คุณภาพดีและมีประโยชน์แก่นักศึกษาและประชาชนในชนบทต่อไป
 ในครั้งนี้ทางแม่โจ้ได้จัดส่งนักศึกษาที่จบจากการศึกษาระดับประโยควิชาชั้นสูง (ปว.ส) ที่เคย
 ศึกษาที่แม่โจ้ในโปรแกรมการศึกษาต่อเนื่อง (Continuation) เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญา
 ตรีสาขาส่งเสริมการเกษตรที่คณะเกษตรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อลองเชิงและทดสอบคุณภาพ
 นักศึกษาแม่โจ้จะสามารถศึกษาต่อระดับปริญญาตรีได้หรือไม่ ซึ่งผลปรากฏออกมาว่าทุกคนมีความ
 สามารถศึกษาต่อระดับสูงได้เหมือนกับที่จบจากสายสามัญ แต่โครงการนี้ดำเนินไปในช่วงระยะ
 สั้น ซึ่งเหตุการณ์และอุปสรรคที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งกระตุ้นให้แม่โจ้จำเป็นต้องเปิดระดับปริญญาตรี
 ทางเทคโนโลยีการเกษตรขึ้นโดยเร็วที่สุด (หมายเหตุ : ผู้เขียนได้เคยไปช่วยงานคณบดีบริหาร
 และวิชาการ ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในระยะเริ่มแรกของการเตรียมการจัดตั้งคณะเกษตรศาสตร์
 ระหว่างปี 2507 - 2509 จึงทราบถึงอุปสรรคและปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นอย่างดี)

เริ่มดำเนินงานตามแผนที่วางไว้

ปีการศึกษา 2513 - ถึงจังหวัดเชียงใหม่ในวันที่ 13 พฤษภาคม 2513 ได้เริ่มงานตามโครงการทดลอง
 จัดการศึกษาในระดับอาชีวเกษตรและวิชาที่กินในจังหวัดลำปาง ตามแนวโน้มของการจัดการศึกษา -
 อาชีวเกษตร และเทคนิคเกษตรในวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ ซึ่งในปี 2512 ทางวิทยาลัย
 ได้จัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ หรืออาชีวเกษตร และระดับ
 วิชาชั้นสูง สาขาพืชกรรม, สัตวบาล, เศรษฐศาสตร์เกษตร และช่างเกษตร นอกจากนั้นวิทยาลัย
 ยังได้จัดการศึกษาเพิ่มเติมแก่ผู้ที่ประกอบอาชีพอยู่แล้วและมีความประสงค์จะเพิ่มพูนความรู้ของตน
 ซึ่งเป็นตามความต้องการของท้องถิ่น โดยเปิดเป็นหลักสูตรระยะสั้นตลอดจนให้การศึกษามอบกรม
 เกษตรกรหนุ่มและชาวเขาที่มุ่งความประสงค์จะศึกษาค้นคว้าความรู้ในวิชาความรู้ในวิชาเกษตรสมัยใหม่
 อีกด้วย

ดังนั้น เพื่อที่จะให้วิทยาลัยฯ ได้จัดการศึกษาได้ผลเต็มที่และเป็นไปตามข้อเสนอ
 ที่ให้ไว้ แก่กรมอาชีวศึกษาที่จะขอเปิดระดับเทคโนโลยีการเกษตร ในอนาคตก็ควรจะให้วิทยาลัยฯ
 โหมงจัดการศึกษาระดับวิชาชีพชั้นสูงแค่เพียงระดับเดียว ทั้งนี้เพื่อจะให้ได้กำลังคนที่มีคุณภาพ
 ที่พอที่จะออกไปพัฒนาประเทศได้ผลอย่างเต็มที่ตามแนวโน้มของการจัดการศึกษาคานการเกษตร
 และความทองการกำลังคนด้านเทคนิคเกษตรของประเทศชาติ และทั้งเป็นการยกฐานะของ
 วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ให้เป็นสถาบันทางการเกษตรที่สูงขึ้นไปโดยการให้การศึกษาระ
 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพไปทดลองจัดจังหวัดลำปาง เพื่อที่จะให้การศึกษทั้งสอง
 ระดับมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยจัดให้สถานศึกษาทั้งสอง
 แห่งอยู่ในเครือเดียวกัน เพื่อให้ศิษย์เก่าและประชาชนทั่วไปยอมรับและสนใจที่จะส่งบุตร-
 หลานของตนเองเข้าศึกษาที่เกษตรกรรมลำปางมากเหมือนเดิมกับที่วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียง-
 ใหม่ซึ่งก็ได้รับการสนับสนุนจากกรมอาชีวศึกษาเป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะความสามารถของกรม
 การประสานงานฝ่ายจังหวัดลำปาง

สำหรับการจัดการคานการ เรียนการสอนและการฝึกภาคปฏิบัติได้เจริญรุดตาม
 แม่ใจสมัยเริ่มแรก คือระยะที่เป็นโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมและโรงเรียนมัธยมวิสามัญ
 เกษตรกรรมภาคเหนือระหว่างปี พ.ศ. 2477 - 79 โดยมีอาจารย์สุรัตน์ มงคลไชยสิทธิ์
 กับอาจารย์กำจร บุญแปง แนะนำอย่างใกล้ชิด โดยประยุกต์เข้ากับสภาพตอนเป็นโรงเรียน
 เกษตรกรรมแม่ใจ ปี พ.ศ. 2492 และตอนที่ได้ออกจัดการเกษตรกรในอนาคต (F.F.T)
 ในวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ เมื่อ ปี พ.ศ. 2504 คือวิชาให้นักศึกษาได้ฝึกงานระยะแรก
 อย่างหนักในระหว่างเดือนแรกของการเข้าไปวิทยาลัย (เพื่อให้เกิดความแข็งแกร่งของค
 งานหนัก และที่สำคัญที่สุดคือให้กินนอนรวมกันอยู่ในกระท่อมที่ผูกคานหรือหลังคามุงจาก
 เมื่อแต่ละคนแน่ใจว่าจะยืนหยัดอยู่ต่อไปได้แล้ว จึงจะโคเรียนตนเรียนภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการ
 ฝึกภาคปฏิบัติอย่างหนักต่อไปซึ่งจัดในรูปของ " Learning by Doing " และให้เป็นไป
 ตามมติขององค์การเกษตรกรในอนาคตอย่างเคร่งครัดคือ "เราเรียนรู้คานงานการฝึกหัด"
 เราปฏิบัติเพื่อหวังการศึกษา, หารายได้เพื่อชีวิตวันนา, วิชาเพื่อบริการงานสังคม "

อาจารย์ทุกคนที่ได้รับการแต่งตั้งจากอธิบดีกรมอาชีวศึกษา เมื่อ 22 มิถุนายน
 2513 ให้เป็นกรรมการและเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินงานตามโครงการทดลองจัดการศึกษาระดับ

อาชีพเกษตรและการใช้ที่ดินจังหวัดลำปางทุกคนทำงานด้วยความเสียสละและเห็นคุณค่าเป็น พิเศษ ซึ่งมีกรรมการดำเนินงานตามโครงการจำนวน 12 คน โดยมีนายวิภาค บุญศรี วัจชัย เป็นประธานกรรมการและมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในโครงการจำนวน 6 คน และกรรมการประสานงานฝ่ายจังหวัดลำปาง จำนวน 3 คน ผู้ที่เห็นคุณค่ามากและปฏิบัติงานด้วยความเอาใจใส่ก็ยังมี ได้แก่อาจารย์สุทิน ห้วยเรไร ในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการโครงการฯ และก้านนารี ยี่พระเชื้อ, นายรุ่งโรจน์ ฒ ลำปาง และ นางเล็ก ก พงษ์กุล ผู้เขียนในฐานะผู้อำนวยการโครงการฯ ได้มีโอกาสอธิบายและแนะนำแก่นักศึกษารุ่นแรกก่อนเริ่มเรียนเทอมแรกให้นักศึกษาทราบว่าโครงการนี้จัดทำเพื่อการขยายงานอาชีพเกษตรและเทคโนโลยีให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเน้นการให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถที่จะศึกษาต่อระดับเทคนิคเกษตรและเทคโนโลยีการเกษตรต่อไปในอนาคต ทั้งสัญญาไว้แก่นักศึกษารุ่นแรกว่า "พวกท่านทั้งหลายจะได้เป็น นักศึกษารุ่นแรกของเทคโนโลยีการเกษตรที่เชียงใหม่อย่างแน่นอน (หมายเหตุ : ปรากฏว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีชั้นสูงที่แม่โจ้เมื่อมีการศึกษา 2516 และได้มีโอกาสศึกษาต่อระดับปริญญาตรีทางเทคโนโลยีการเกษตรรุ่นแรกในปีการศึกษา 2518 ตามแผนท้าวางไว้ทุกประการ)

คำเนิการต่อไปควบคุมโครงการอื่น

ปีการศึกษา 2514 - 2515 - ทางวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ จัดการศึกษาและเร่งรัดพัฒนาไปตามโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีพศึกษานอกจากจัดส่งอาจารย์ไปศึกษาคณะปริญญาโท - เอก ณ ประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วยังได้มีการปรับปรุงแผนการเรียนการสอนให้ทันสมัยยิ่งขึ้น โดยเน้นการเรียน การสอน ด้านทฤษฎีควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานในฟาร์มและฝึกงานนอกวิทยาลัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นสูง ซึ่งมุ่งเน้นทางด้านคุณภาพเป็นหลัก เพื่อเตรียมพร้อมที่จะศึกษาคือในระดับสูงต่อไปได้ ส่วนผู้ที่ประสงค์จะออกไปประกอบอาชีพภายหลังเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับเทคนิคเกษตรแล้วทางวิทยาลัยฯ ก็ได้จัดหลักสูตรไว้ให้เลือกตามความเหมาะสมซึ่งแล้วแต่ความสามารถของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ ส่วนทางโครงการจัดการศึกษาระดับอาชีพเกษตรที่ลำปางก็ดำเนินการไปตามนโยบายที่วางไว้ทุกประการ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เรียนรู้เต็มความสามารถทั้งทัศนคติให้ทุกคนได้แสวงหาความรู้จากการทำจริงและ

จากปัญหาที่เกิดขึ้นโดยพยายามแนะแนวทุกคนให้เตรียมตัวเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับเทคนิคเกษตร
ในอนั้นจะแสวงหาความรู้ความชำนาญทางการเกษตรเฉพาะอย่างต่อไป ส่วนผู้ที่มีความต้องการ
ศึกษาสูงขึ้นกว่านั้นเพราะมีความสามารถเป็นพิเศษส่งเสริมและสนับสนุนให้สนใจในวิชาพื้นฐาน
ทั้งวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อมุ่งศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีทางเทคโนโลยีการเกษตร
ทั้งโลกเตรียมการไว้แล้วที่แม่โจ้

เริ่มแม่โจ้ถึงเทคโนโลยีการเกษตร

ตามความเป็นจริงหากนักศึกษาค้นจากแม่โจ้ระดับ ปว.ส. พบความรู้ใหม่โอกาส
ศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ต่อเนื่องกันไม่ไม่ต้องสอบเข้าเช่นเดียวกับเมื่อ
กรุงแม่โจ้ชื่อว่า เป็นวิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ เป็นโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาเกษตรศาสตร์
และเป็นสถาบันศึกษาการเกษตร หากเป็นเช่นนั้นแล้วทางแม่โจ้คงไม่กระตือรือร้นที่จะเปิดระดับ
ปริญญาตรีขึ้นอีกทั้งเพราะถือว่า "บางเขน" และแม่โจ้เป็นพี่น้องกลางตามกันมาอย่างใกล้ชิดใน
อดีต แด่อย่างไรก็ตามเมื่อเป็นนโยบายของกระทรวงเกษตรราธิการสมัยนั้นที่จะโอนกิจการของ
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาเกษตรศาสตร์ไปรวมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทั้งหมดในปี 2490
แม่โจ้ก็ต้องกินร่นช่วยตัวเองต่อไป "แต่แม่โจ้ยังโชคดีที่พบพระธวงเกษตรศิลป์การ ซึ่งดำรง
ตำแหน่งอธิบดีกรมเกษตรสมัยนั้นโดยนัยคำให้ของ "แม่โจ้" ยืนยงต่อไป" ในฐานะเป็นสถาบัน

การศึกษาเกษตรของกระทรวงเกษตรราธิการ หลังจากนั้นในปี 2491 ทางกรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการก็รับโอนกิจการของสถาบันแห่งนี้มาจากกระทรวงเกษตรราธิการ และเริ่ม
รับนักศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2492 ซึ่งผู้เขียนได้เริ่มเข้าศึกษาต่อที่แม่โจ้ในรุ่นแรกนี้ เมื่อเรียน
จบ 3 ปี ตามหลักสูตรอาชีวศึกษาระดับสูงแผนกเกษตรกรรมในฐานะโรงเรียนเกษตรกรรมแม่โจ้
แล้วต้องไปสอบแข่งขันเพื่อเข้าศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นรุ่นแรก

เมื่อเหตุการณ์เป็นเช่นทุกอย่างก็ต้องมาเริ่มกันที่ใหม่อีก ในปี 2599 เมื่อ
แม่โจ้ได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ เช่นเดียวกันเมื่อปี 2477 เป็น
โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม แล้วมีความเจริญก้าวหน้าตามลำดับจนกระทั่งได้เป็น
วิทยาลัยเกษตรศาสตร์แม่โจ้ และเป็นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในปี 2486 ขึ้นในปัจจุบันนี้
ความเจริญถึงขีดสุดคือเป็นการสวนถึงปริญญาเอกแล้ว

ในช่วงที่ความกึกจะขยายการศึกษาที่แม่โจ้อยู่ใน อาจารย์วิภาค บุญศรี วัชชัย, อาจารย์กำจร บุญแปง และผู้เขียนเองได้เดินทางไปหากรุงเทพเพื่อเยี่ยมการระวะศาสตราจารย์ อินทร์ จันทรสติยศ ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในขณะที่ดำรงตำแหน่งเป็นอธิการบดีอยู่ และ ได้ทราบเรียนทานเกี่ยวกับนักศึกษาแม่โจ้ความประสงค์จะศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ซึ่งในระยะต่อมาทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เปิดโอกาสให้ครูอาจารย์ของวิทยาลัยเกษตรกรรม เชียงใหม่ ได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีในสาขาการศึกษาเกษตรและส่งเสริมเกษตร แต่นักศึกษายังไม่มีโอกาสศึกษาต่ออีกตามเคย จึงเป็นแรงผลักดันเพิ่มขึ้น

ผลสะท้อนของแผนพัฒนา ฉบับที่ 3 ที่เป็นผลต่อแม่โจ้

ตามแนวทางพัฒนาการ เกษตร เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของชาติฉบับที่ 3 (2515 - 2519) ได้เป็นประทีปสองทางเกินให้แม่โจ้ได้อย่างยิ่ง ทั้ง ขอความบางตอนของแผนฯ มีดังต่อไปนี้ " ในขณะที่มีการพัฒนาการเกษตรนี้ จำนวนประชากร ก็เพิ่มขึ้นในอัตราสูงตามไปควบแต่ที่กินขยายไม่ไ้มากนัก จึงมีคว่าจำเป็นที่จะต้องเน้นถึง ความสำคัญของการศึกษาทางกานเทคโนโลยีการเกษตร, ธุรกิจเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อผลิตกำลังคนที่มีความสามารถที่จะมุ่งไปสู่ตลาดแรงงานระดับสูงซึ่งก่อให้เกิด คนชั้นกลาง เป็นการลดความแตกต่างชนในสังคมได้อีกด้วย"

จากแนวทางดังกล่าวนี้วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ มีความพร้อมในเรื่องนี้ อยู่แล้วเพราะได้เตรียมก้าวไว้พอสมควรและได้เสนอแนวความคิดอันนี้ไปยังกรมอาชีวศึกษา ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2510 ตามที่กล่าวไว้ตอนต้น

นำเอาแนวคิดมุ่งสู่การปฏิวัติ

ถึงนั้นพอถึงระยะกันปี พ.ศ. 2515 หลังจากการสอบไล่ของนักศึกษาเรียบร้อยแล้วในเดือนมีนาคม ผู้เขียนได้ระดมความคิดกับอาจารย์ในวิทยาลัยฯ จำนวน 3 - 4 คนได้ ช่วยกันเขียนโครงการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเกษตร เชียงใหม่ และโครงการพัฒนากำลังคน ในวิทยาลัยฯ ปี พ.ศ. 2515 - 2520 ขึ้น เพื่อเตรียมบุคคลากรให้เหมาะสมกับโครงการจัด ตั้งสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร เชียงใหม่ (ส.ท.ก.ธ.)

ความถึกครั้งแรกนี้ท่านผู้ใหญ่มุ่งความปรารถนาได้แนะนำให้แม่โจ้ขอย้ายไปตั้งที่เดียวกับ
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ขณะเดียวกันก็ใ้วางแผนที่จะส่งอาจารย์ไปศึกษาต่อ, ฝึกงาน
 และดูงานทั้งทางประเทศและในประเทศ เพื่อจะได้รับกลับมาช่วยพัฒนาแม่โจ้ให้รุดหน้าไปตาม
 โครงการทางไว้ พร้อมทั้งโครงการโครงการที่กำหนดค่าแห่ง หน้าที่ของบุคคลากร เพื่อให้
 สอดคล้องกับการแบ่งส่วนราชการของสถาบันเทคโนโลยีเกษตร เชียงใหม่ โดยแบ่งส่วนราชการ
 ออกเป็นสำนักอธิการบดี, คณะการผลิตและอุตสาหกรรมเกษตร ซึ่งประกอบด้วยภาควิชาทาง ๆ
 ดังนี้คือ พืชไร - พืชสวน, อุตสาหกรรมเกษตร, บริการธุรกิจเกษตร, อุตสาหกรรมการศึกษาสัตว์,
 รางเกษตร, เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมและศิลปสิ่งแวดล้อม และคณะครูศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่ง
 ประกอบด้วยภาควิชาทาง ๆ ดังนี้ คือ ส่งเสริมเกษตรและครูศาสตร์เกษตร, เทคโนโลยีศาสตร์
 สุนัขศึกษาและพลานามัย, วิทยาศาสตร์ธรรมชาติและคณิตศาสตร์ และภาควิชาภาษาและสังคมศาสตร์

ความฝัน ความหวังยังคงดำเนินต่อไปที่แม่โจ้ตลอดปีการศึกษา 2515 ซึ่งทาง
 กรมอาชีวศึกษาได้ปรับปรุงหลักสูตร ปว.ส. ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี
 และสังคมมากขึ้น ซึ่งโครงการเงินทุนเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษากำลังจะสิ้นสุดลง แต่แม่โจ้ยังคงมุ่งก้าว
 หนาก่อไปทางแนวทางวางไว้อย่างไม่หยุดยั้ง เนื่องจากแผนพัฒนาฉบับที่ 3 โดยำเรื่องอุตสาหกรรม
 เกษตร/ ทำให้ผู้เขียนเกิดความเลื่อมใสที่จะเพิ่มชื่อสถาบันเทคโนโลยีเกษตร เชียงใหม่ (MITA - Chiangmai)
 ขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีเกษตรและอุตสาหกรรม เชียงใหม่ (MITAI - Chiangmai) ซึ่ง
 มีชื่อเดิมภาษาอังกฤษว่า Maejo Institute of Technology in Agriculture and
 Industry Chiangmai เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งขึ้น การที่โรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่อยู่
 ควบคู่กันนี้ผู้เขียนเห็นว่าความดีคืออยู่เคียงหัว สถาบันแม่โจ้ด้วยกันควรจะได้ จัดตั้งขึ้นทุกภาคของ
 ประเทศไทย คือภาคกลางที่ พระนครศรีอยุธยาที่ชื่อว่า PITA ภาคตะวันออกที่บางพระ
 ที่ชื่อว่า BITA , ภาคใต้ที่นครศรีธรรมราชที่ชื่อว่า NITA และภาคตะวันออกเฉียง
 เหนือที่สุรินทร์ที่ชื่อว่า SITA ความฝัน ความหวังนี้หากเป็นไปได้ตามแผนวางไว้แล้ว
 ป่านนี้โรงเรียนเกษตรกรรม วิทยาลัยเกษตรกรรม และสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรคงไม่ถูก
 แยกออกจากกันเป็น 3 แห่ง หรือ 3 กรม เช่นในปัจจุบันซึ่งคงจะรวมกันเป็นกลุ่มก้อนและรวม
 ผนึกกำลังคำจูนซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้การพัฒนาศึกษาเกษตร ในระบบเป็นไปอย่างรวดเร็ว
 และเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายผลได้ในขั้นสุดท้ายคือความเจริญก้าวหน้าของฉาร เกษตรของประเทศจะ

เป็นการเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติฉบับที่ 3 - 4 ที่กว้างไวอบาง
แน่นอน

โอกาสทองของแม่โจ้

ปี 2516 - ปีแห่ง "แสงสว่าง" และควรจะเรียกว่าเป็นปีแห่งความสดชื่น, สุขใจและ
เจริญก้าวหน้าของบุคคลและสถาบันเพื่อความมุ่งหวังและตั้งจุดประสงค์ไว้ดี โดยเฉพาะบุคคลที่
อยู่ในสภาพห่างไกลจากเมืองหลวง ซึ่งมุ่งหวังที่จะสร้างชนบทใหม่สภาพดีขึ้นในคานทาง ๆ
เช่น การอยู่อาศัย, การศึกษา, การสาธารณสุข และมีความปลอดภัยในชีวิต ดังนั้นแสงสว่างแห่ง
ชนบทจะต้องเริ่มตั้งแต่วันที่ใหม่ ปีนี้เป็นคนไป พร้อมกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ
ฉบับที่ 3 กว้าง และแฉวยงคนเตนระทุกใจก็ตามมา ถึงต่อไปนี้.-

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จแม่โจ้ - 3 มกราคม 2516 เวลา 16.30 น.

นับเป็นมหากุศลชาติคุณ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ที่เปรียบมีใคพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จ
มาแม่โจ้ครั้งแรก จึงถือเป็นสิริมงคลแก่วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่เป็นอย่างยิ่ง ยิ่งความ
ปลาบปลื้มดีใจอันสุดจะพรรณาแก่คณะกรรมการบริหารวิทยาลัย ฯ คณะจารย์ ข้าราชการ
นักการศึกษา ตลอดจนผู้ซึ่งใคปลื้มรัก และทำงานใควิทยาลัยฯ ตลอดจนมาเป็นคนพบ

จากความประหม่าใจในครั้งนี ทุกคนมีส่วนร่วมกันรับเสด็จในวันนั้นโดยเฉพาะท่าน
รองอธิบดีกรมอาชีวศึกษา (นายสวาสดิ์ ไชยคณา) และผู้อำนวยการกองโรงเรียนเกษตร
(นายเชษฐ ภูมิรัตน์) ไคกล่าวภายหลังที่พระองค์ท่านเสด็จกลับแล้ววา "เรย์ชมรอยศมาถ"
สำหรับผู้เขยขึ้นนักกระหิมใจใควันวาถจะหาให้สถาบันแห่งหนึ่งใคใควันทางหนาตามแผนงาน
วิทยาลัยฯ ไควางไวที่จะยกฐานะของแม่โจ้ให้มให้คสุทธระคัมปวิญญา ถายพระบารมีของในหลวง
ที่เสด็จมาใควันนี้ (หมายเหตุ : วันที่ 5 มีนาคม 2516 มีข่าว "ก.ร.ม. อนุมัติวิทยาลัยแม่โจ้
เป็นสถาบันใควันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว "

นักศึกษแม่โจ้ก่อเหตุที่สถานักศึกษแม่โจ้

ใควันที่ 24 มีนาคม 2516 ทางสถานักศึกษแม่โจ้ จัดงานเกษตรบอด
นักศึกษแม่โจ้จำนวน 11 คน ไปก่อความวุ่นวายแฉวยไปรวมงานครั้งนั้น ทางกองวิทยาลัย
กรมอาชีวศึกษาใคความสนใจเรื่องนี้เป็นพิเศษ ซึ่งทางวิทยาลัยฯ ก็ใคเรียนชี้แจงเป็นที่เขาใจ

เป็นอย่างดีและได้แสดงความเสียใจไปยังหัวหน้าสถานีกิจกรรมและผู้เกี่ยวข้อง เป็นที่เรียบร้อย
 พอดีในวันนั้นผู้อำนวยการ, รองผู้อำนวยการ และหัวหน้าฝ่ายวิชาการดำเนินงานสำคัญอยู่ที่จังหวัด
 นานหากทั้งสามยังอยู่แม่ใจเหตุการณ์เช่นนั้นอาจจะไม่เกิดขึ้นก็ได้ จึงถือเป็นอุบัติเหตุ มากกว่า
 แถกอย่างไรก็ตามแม่ใจในอดีตก็มีเหตุการณ์แปลก ๆ และรุนแรงเกิดขึ้นเป็นประจำอยู่แล้วซึ่ง
 " เมื่อมีสิ่งไม่เกิดขึ้นแล้วสิ่งที่เกิดขึ้นตามมาอย่างกระชั้นชิด" เช่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเมือง
 เชียงใหม่ ก่อนที่จะได้รับการยกฐานะจากโรงเรียนเป็นวิทยาลัย เพราะเป็นจุดที่ก่อให้กรม
 อารวีศึกษาสนใจแม่ใจมากขึ้นกว่าเดิม สำหรับครั้งนี้คงจะไม่มีใครเกิดขึ้นเช่นเดียวกัน คืออาจ
 จะเป็นจุดเริ่มต้นของความก้าวหน้าของแม่ใจก็เป็นได้ใครจะรู้สำหรับผู้ที่เชื่อในเรื่องของกราฟ
 ชีวิตแล้วจะไม่เกิดข้อสงสัยเรื่องนี้แต่ประการใด

พอสารเรื่องนี้เสร็จก็เริ่มรายการในโครงการการเข้าไปสู่ชนบทเพื่อหาโอกาส
 พบกับกลุ่มเกษตรกรระดับอำเภอต่าง ๆ โดยผู้เขียนและคณะอาจารย์ได้ออกไปพบปะกลุ่ม -
 บุคคลหลายที่จะเรียกว่ากลุ่มพลังขั้นมูลฐานของประเทศ และไปพยายามเน้นถึงโครงการของ
 วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ ที่จะสนับสนุนช่วยเหลือชาวชนบทใ้ได้รับประโยชน์มากที่สุดทั้งการ
 นำนักศึกษาเข้าไปช่วยเหลือในการพัฒนาหมู่บ้านและวิสาหกิจต่าง ๆ ซึ่งทั้งนี้เป็นการฝึกให้
 นักศึกษาได้ปฏิบัติ และชีวิตจริงของชาวชนบท เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้ปรับตัวและประ-
 กอบอาชีพได้ในชนบทได้อย่างเหมาะสม นอกจากนั้นยังได้เตรียมที่ดินเพิ่มอีกเพื่อขยายงานทาง
 ด้านการวิจัยไร่ฝักและงานบริการวิชาการทางการเกษตรที่อำเภอคอยสะ เกิดอีกประมาณ 1000
 ไร่ โดยขอความร่วมมือจากกรมป่าไม้ เพื่อวางแผนสร้างงานทางคานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
 และสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาการเกษตรในภาคเหนือซึ่งเป็นจังหวัดเป็นต้นน้ำ
 ลำธารคือลุ่มน้ำปิงวังยมและน่าน ขณะที่ผู้เขียนและคณะอาจารย์ของวิทยาลัยฯ กำลังรณรงค์เกี่ยว
 กับการพัฒนาการเกษตรและชนบทอยู่ในระยะนั้น ก็มีหนังสือพิมพ์หลายฉบับได้ลงข่าวเกี่ยวกับเรื่อง
 น้อยตลอดเวลาทำให้เกิดมีกำลังใจยิ่งขึ้นที่แม่ใจ ทำสิ่งทุกอย่างแล้ว

เมื่อการเตรียมงานเกี่ยวกับการขยายงานฟาร์มและงานบริการวิชาการที่อำเภอ
 คอยสะเกิดดำเนินการพอสมควร ก็ได้ถูกขยับขยายโครงการ 2 โครงการคือ "สถานีฝึกอบรม
 การจัดการฟาร์มและบ้านโดยความร่วมมือของกระทรวงมหาดไทย" และสถานีฝึกอบรมการจัด
 ทรัพยากรธรรมชาติโดยความร่วมมือของกรมป่าไม้, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ในวันที่ 12 ตุลาคม 2516 โภยมีผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ เป็นประธาน
ในพิธีแต่งตั้งอาจารย์กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอในสังกัดอำเภอเวียงแหงที่จะมีราชการ-งาน
ที่ท่าอากาศยาน เหตุการณ์วันนั้นเป็นสัญลักษณ์ของการเริ่มทุนยังการขยายงานการบริการ ไปสู่พื้นที่
ที่สำคัญต่อไป โดยยึดหลักการ "บริการประชาชน" เป็นหลัก

การไปตรวจ ๖๖๖ ตกตอนเย็นเวลา 17.00 น. ของวันโดยใช้เวลาในการจัดระเบียบกิจกรรมที่มี
นักศึกษาและนิสิตในจังหวัดเชียงใหม่ คินชวนเพื่อเรียกวงขอ รัฐธรรมนูญ และเหตุการณ์
เริ่มรุนแรงทั้งกรุงเทพฯ ในวันที่และวันรุ่งขึ้น จนกระทั่งวันที่ 14 ตุลาคม 2516 ซึ่งเป็นวัน
สำคัญในประวัติศาสตร์วันหนึ่งของประเทศไทยมาถึงและแล้ว คณะรัฐบาลยุคใหม่ก็โผล่เข้าเผ่า
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวันที่ 16 ตุลาคม 2516 เวลา 16.00 น. เป็นวันสิ้นสุด
ของระบบเผด็จการกึ่งเผด็จการ
ต่อมาเป็นเรื่องระทึกใจต่อเนื่องที่แม่ใจ

วันเสาร์ที่ 20 ตุลาคม 2516 และผู้อำนวยการใหญ่และที่ปรึกษาของ
ซงกกรโกนครในอนาคต (อ.ก.ท.) ภาคเหนือเพื่อวางแผนจัดงานแข่งขันทักษะระหว่างภาค
สมาชิก อ.ก.ท. แล้วคัดเลือกสมาชิกที่จะไปแข่งขันต่อไปกับ อ.ก.ท. ภาคอื่น ๆ ใน
งานศิลปหัตถกรรมที่กรุงเทพฯ ซึ่งจะจัดในวันที่ 15 ธันวาคม 2516 งานนี้ถือว่ามีความสำคัญต่อแม่ใจ
เป็นอย่างมาก เพราะ อ.ก.ท. จัดตั้งที่แม่ใจเป็นแห่งแรกในประเทศไทยในปี 2504

วันจันทร์ ที่ 22 ตุลาคม 2516 ผู้เขียนได้โอกาสพูดมากไว้กับ ดร. สุรพล สงวนศรี กอ
หนาวาจารย์วิภาต บุตรี วังชาย ทักษะการเมืองดี ในขณะนั้นแม่ใจ ออานถึงพริกถึงขิง
โดยได้แสดงความจริงใจและได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างเต็มที่ เรื่อง "การสร้างแม่ใจ"
และเรื่องเกี่ยวกับบุคคลบางคนในกรมอาชีวศึกษาที่พยายามขัดขวางการเจริญก้าวหน้าของแม่ใจ
รวมถึงการตั้งตำแหน่งอัคราภงานของแม่ใจไปไว้ที่นอกเวลเวลา ผู้เขียนได้แสดงความจริงใจ
และทรงไม่ทรงมา เพื่อขอรองให้ ดร. สุรพล นำเรื่องเหล่านี้ไปเรียนนายทิศคณอยู่ที่วิทยากรมา
ให้ทศย อย่างน้อยก็ขอเพียงให้หยุดการก้าวแม่ใจและผู้เขียนเองที่มุ่งสร้างแม่ใจ และ ขอรองให้
ทางกรมฯ ได้กรุณาให้การสนับสนุนแก่แม่ใจบาง อย่างน้อยก็ในส่วนบางส่วนของโครงการที่เสนอ
ไปให้ทางกรมฯพิจารณาอีกด้วย ซึ่งผู้เขียนตั้งใจที่จะขอเป็นครั้งสุดท้าย

ผลที่สุด เหตุการณ์และจังหวะที่เหมาะสมของแม่ใจก็มาถึง คอมพิวเตอร์เป็นเหตุเขียนจะทอง
ทุกในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อแม่ใจครั้งสำคัญในชีวิตซึ่งทุกอย่างก็พร้อมแล้วแต่เพียงผลไม้
สุกงอมเต็มที่แล้ว วันนั้นคือวันที่ 7 พฤศจิกายน 2516 เวลา 13.00 น.

เวลานั้นเป็นชั่วโมงแรกของเทอมใหม่ ในวิชา "ไมเซล" ที่ผู้เขียนจะทำการสอน
ร่วมกับคุณเล็ก ชาติเจริญ ได้ถือช่วงเวลาแรกเพื่อให้การแนะนำแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการเรียน
ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตลอดจนชี้แจงถึงความสำคัญของวิชา พร้อมทั้งแนะนำว่าหากเปิด
ถึงระดับปริญญาตรีจะต้องมีวิชาเรียนเพิ่มเติมเป็นพื้นฐาน และเรียนติดต่อกันอีกหลายวิชา หาก
นักศึกษารวมตามที่แนะนำแล้วจึงจะถือว่ามีความรู้ในกานไมเซลอย่างแท้จริง

ในขณะที่อธิบายอยู่นั้น มีสิ่งคล้อยใจให้กับนักศึกษาเห็นว่า " เรื่องหลักสูตรปริญญาตรี
ทางเทคโนโลยีการเกษตรที่ใดเขียนไว้ ครุฑศิลาครูจะพยายามเสนอรัฐบาลชุดใหม่เอี่ยมโดย
ผ่านทางกรมอาชีวศึกษาอีกครึ่งหนึ่ง โดยจะเสนอก่อนสิ้นปี 2516 นี้ หวังว่าคงจะประสบความสำเร็จ
สำเร็จอย่างแน่นอน เพราะเรื่องนี้ครูเคยเสนอไปที่กรมอาชีวศึกษาพิจารณาเมื่อเดือนพฤศจิกายน
2510 แล้ว เรื่องก็ยังเงียบอยู่ แต่ก็ยังไร้ออกข้อหาหรือข้อจำกัด ศึกษ วิเศษสุรกร ได้
เห็นควยในหลักการ เมื่อ ปี 2515 แล้ว ครุฑศิลาเรื่องนี้อาจพวกเราสนใจ เรากอยมาปรึกษา
หารือกันและวางแผนรวมกันในชั้นต่อไปก็ได้ ครุฑศิลาให้ข้อมูล และช่วยเหลือพวกเราเต็มที่ "
นี่คือ ส่วนหนึ่งของคำพูดบางตอนที่ผู้เขียนได้ปรารภกับนักศึกษาในวันนั้น ซึ่งผู้เขียนถือว่า เป็นวัน
เริ่มถนนโครงการ "

เวลาผ่านไปเท่าไรก็ความนึกศึกษาคลุ่มนั้นลมเรื่องก็ไปแล้ว พอถึงเทศกาลวัน
บ้านพักในวิทยาลัยของผู้เขียนคือ นักศึกษาหญิงคนหนึ่งผู้เขียนอุปการะอยู่ เพราะพ่อแม่ยากจน
พร้อมกับเพื่อนนักศึกษาชายอีกคนหนึ่งที่อยู่บ้านของอาจารย์โยธิน วิทศิริศักดิ์ ได้เสีย
ชีวิตทั้งสองคนควยอุบัติเหตุขี้นรถจักรยานยนต์ไปชนกับรถบัสโดยสารในคืนวันที่ 8 พฤศจิกายน
2516 ส่วนก่อนกลางวันที่นักศึกษาคณะช่วยดูแลส่วนผลไม้ของวิทยาลัย ๗ ซึ่งอยู่หลังบ้านของ
ผู้เขียนก็ถูกรถชนอาคารสาหัสต้องส่ง ไปรักษาที่โรงพยาบาลสวนดอก และศิษย์ เก่งแม่ใจคนหนึ่ง
ชื่อ มอนอินทร์ รัตนคำ ได้ประสบอุบัติเหตุถึงกับแขนหักต้องส่ง โรงพยาบาลเช่นเดียวกัน รุ่งขึ้น
วันที่ 19 พฤศจิกายน 2516 ทางวิทยาลัย ๗ จัดทำบุญทอดกฐินทั่วหัวฝาย ซึ่งเป็นประเพณี
ทุกปี ซึ่งนักศึกษาทั้งหลายก็ช่วยกันปฏิบัติงานที่พอของนักศึกษาทั้งสอง

พอเหตุการณ์ทั้งดีและทั้งร้ายผ่านพ้นไปได้ไม่ถึงสองอาทิตย์ก็วันอังคารที่ 20
พฤศจิกายน 2516 เวลา 17.00 น. นักศึกษาคลุ่มหนึ่งมาขอพบผู้เขียนที่มานพัก เพื่อขอปรึกษา

เรื่อง " การเสนอรัฐบาลใหม่เพื่อขอให้พิจารณาฐานะของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่
ขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร " พอดีคณะอาจารย์จากโรงเรียนเกษตรกรรมนานและ
วิทยุโลกมาที่บ้าน เลยนัดนักศึกษากลุ่มนั้นให้มาพบผู้เขียนในวันหลัง

พรุ่งขึ้นวันที่ 21 พฤศจิกายน เวลา 10.30 น. นักศึกษากลุ่มนั้นก็นำไปพบ
ผู้เขียนห้องทำงานเพื่อขอปรึกษาเรื่องการทำเรื่อง จึงได้อธิบายให้ฟัง
โดยละเอียดถึงโครงการที่ได้เขียนและคิด - ผ่านไว้ เมื่อ 6 ปีก่อน และนักศึกษาเหล่านั้นก็ขอ
ร้องให้เขียนแนวความคิด และความหมายของเทคโนโลยีการเกษตร เพื่อที่จะให้ยังเสียงนัก
ศึกษาทั้งหมดต่อไป นักศึกษากลุ่มดังกล่าวมีรายชื่อที่เขียนชื่อไว้มี 9 คน คือ คือ พลาสติพิชัย
ศรฤทธิ, นายสำรอง สุวรรณ, นายดอนมวงค์ แสงสว่าง, นายประจัน บุญยืน, นายปรีชา
วิชาเรือง, นายทวีศักดิ์ คุ้มเพชร, นายอังคาร ทวีระโกน, นายบุญญ์ คตโสภณ และ
นายรัชยันต์ ธานี ผู้เขียนเลยรับปากว่าจะเขียนหลักการและแนวความคิดเรื่องนี้ให้เสร็จ
พรุ่งนี้ก่อนเย็น ก็วันที่ 22 พฤศจิกายน 2516

นักศึกษาและอาจารย์เริ่มแสดงบทบาทต่อเนื่องทันที

23 พฤศจิกายน 2516 เวลา 9.00 น. นักศึกษา 9 คน ดังกล่าวมาแล้ว
ขออนุญาตผู้อำนวยการวิทยาลัยฯ เปิดประชุมนักศึกษาทั้งหมดเพื่อแถลงเรื่อง " ขอเสนอแก
รัฐบาลที่จะขอให้พิจารณาฐานะของวิทยาลัยฯ ขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร " การ
ประชุมชี้แจง เป็นไปอย่าง เข้มข้นและเผ็ดร้อนยิ่งนัก นักศึกษาแม่ใจทุกคนเห็นด้วย และเอาใจ
ช่วยกลุ่มนักศึกษารุ่นบุกเบิก 9 คน นั้นอย่างเต็มที่ สำหรับผู้เขียนกลับไปนั่งฟังเสียงจากการ
ชี้แจงของนักศึกษาที่บ้านพักด้วยความภูมิใจ และดีใจเป็นพิเศษ เพราะเรื่องนี้นั่งใจจะเสนอ
เรื่องราวเป็นทางการให้กรมอาชีวศึกษาสนับสนุนก่อนสิ้นปี 2516 คือ ภายในเดือนธันวาคม
ที่จะถึงอยู่แล้ว พอดีนักศึกษาได้ดำเนินการเรียกร้องขึ้นก่อน ก็คงจะทำให้ประสบความสำเร็จ
เร็วยิ่งขึ้น และมีกำลังใจทำด้วย (หมายเหตุขณะที่นักศึกษากำลังแถลงการณ์ในห้องประชุมอยู่
นั้น อาจารย์อานนท์ เทียงตรงได้โทรศัพท์มาถึงผู้เขียนที่บ้านขอให้ผู้เขียนอธิบายถึงความหมาย
ของคำว่า " เทคโนโลยีการเกษตร " ให้ฟัง เพราะอยากจะช่วยเขียนขอเรียกร้อง และได้มี
ส่วนร่วมกับการดำเนินงานของนักศึกษาครั้งนั้นด้วย)

ระหว่างวันที่ 24 - 26 พฤศจิกายน ผู้เขียนเองได้เร่งเขียนอย่างคร่ำเคร่ง
ในข้อเสนอลเพื่อพิจารณาฐานะของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ ซึ่งเป็นสถาบันเทคโนโลยี
ทางการเกษตร โดยผู้เขียนขอแล้วขอให้อาจารย์ชิต และสิสุวรรณเขียนตามและให้นายฉันท
บุญเกิด เป็นพิมพ์ โดยคนกวาดจากเอกสารที่เตรียมไว้เมื่อปี 2507 และจากเอกสารพิมพ์
เพิ่มเติมไว้เมื่อ ปี 2510 เพื่อจะได้เสร็จทันก่อนที่นักศึกษจะได้แจ้งต่อคณะสัอมวลชนใน
โอกาสต่อไป

ได้เขียนและพิมพ์เสร็จเวลา 17.00 น. ของวันที่ 26 พฤศจิกายน เลียดโอกาส
เรียกประชุมอาจารย์และนักศึกษาที่เกี่ยวข้องในระยะแรกเพื่ออธิบายถึงความหมายและความ
พร้อมสำหรับการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร จากเอกสารที่ได้จัดทำขึ้นสำหรับอาจารย์
ที่ร่วมส่งคำชี้แจงในวันนั้น มีอาจารย์บรรณ สิทธิชัย, อาจารย์ทวี เวทะธรรม, อาจารย์ -
สนิท วาฤทธิ, อาจารย์เลอสันต์ สุวรรณนิตย์, อาจารย์อานนท์ เทียงตรง, อาจารย์บุญ
กล่อมจอต, อาจารย์เรวัต พอดคา และหัวหน้าคณะวิชาทุกคนพร้อมทั้งได้ชักชวนความเข้าใจ
กับนักศึกษา เพื่อให้ข้อมูลพร้อมที่จะแถลงให้แกคณะสัอมวลชนได้ทราบอย่างชัดแจ้งในวันพรุ่งนี้
(หมายเหตุ : ได้จัดพิมพ์ขอเสนอและหมุนโร เต็มออกมาเสร็จกันนี้ ได้เนื้อหาจำนวน 14 หน้า
พอดี และได้จำนวนขอ 14 ข้อ เทากับนโยบายของรัฐบาลใหม่ ซึ่งมีศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์
เป็นนายกรัฐมนตรี และมีศาสตราจารย์สุกิจ นิมมานเหมินท์ เป็นรองนายกรัฐมนตรี รวม 14 ข้อ
เทากัน)

นักศึกษาเริ่มเดินเครื่อง

27 พฤศจิกายน 2516 ผู้แทนของนักศึกษา (คณะกรรมการเรียกร้องฯ) ได้พบปะและแถลง
แกคณะสัอมวลชนเรื่อง เหตุผลของการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ได้มีคณะสัอมวลชน
ทั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำปางมาร่วมฟังและให้ความสนใจ พร้อมทั้งในการ
สนับสนุนอย่างเต็มที่โดยเฉพาะคุณรุ่งโรจน์ ณ ลำปาง ให้ความสนใจเรื่องนี้เป็นพิเศษ

นักศึกษาเดินทางเข้ากรุงเทพฯ

นักศึกษาซึ่งเป็นกรรมการเรียกร้องการยกฐานะฯ ซึ่งประกอบด้วย พล.ส.สิทธิชัย
ศรฤทธิ, จำลอง กสิกรรม, สාරอง สุวรรณ, ถนอมวงศ์ แสงสว่าง อังคาร ทวีประโคน,
ปรีชา วิชาเรือง และสุรัตน์ ทองยี่ ได้จัดแบ่งกลุ่มหน้าพร้อมมิตรไปตามสายงานร่วมกับ -

นักศึกษากลุ่มต่าง ๆ ที่หวังศึกษาต่อที่วิทยาลัยฯ แล้วมอบใ้หม่างกนเกิดทางเข้า ก.ท. ในวันที่ 27 พฤศจิกายน 2516 เวลา 21.00 น. นักศึกษารวบรวมเงินผู้บริจาคระยะแรกในวิทยาลัยฯ โดยประมาณ 4500 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในก.ท. ในระยะแรกและวางแผนจะขอจากศิษย์เก่าทั่วประเทศไทยในระยะต่อไป ซึ่งเป็นระยะทางที่ไกลโขอยู่มาก

28 พฤศจิกายน 2516

อธิการบดีและรองอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเยี่ยมชมกิจการของวิทยาลัยฯ และให้ความสนใจแก่โปรแกรมการศึกษาของวิทยาลัยเป็นพิเศษวาทครั้งใด ทั้งสิ้นพอในตอนเย็นวันพฤหัสบดี ผู้แทนนักศึกษา ซึ่งมีนายสิทธิชัย ศรีฤทธิ เป็นหัวหน้าได้มีโอกาสเข้าพบ และขอความสนับสนุนช่วยเหลือจาก ฯพณฯ ทานรองนายกรัฐมนตรีศาสตราจารย์สุกิจ นิมมานเหมินท์ เวลา 18.00 น. ณ ที่บ้านส่วนตัว ซึ่ง ฯพณฯ ทานยินดีช่วยเหลือนักศึกษาเต็มที่ พอดตอนกลางคืน โทรทัศน์ออกข่าวเรื่องผู้แทนนักศึกษาและคณะส้อมวลชน ปรึกษาหารือกันที่แม่ใจ เรื่องการยกฐานะของแม่ใจ

29 พฤศจิกายน 2516

ตลอดทั้งวันได้เตรียมข้อมูลเพิ่มเติมไว้รอบนักศึกษา พอ เวลา 22.00 น. ผู้แทนนักศึกษาที่อยู่กรุงเทพฯ โทรทัศน์มาถึง เพื่อดูรายงานผลการเข้าพบกับ ฯพณฯ ทานรองนายกรัฐมนตรี และขอให้ส่งขอมูลไปอีกความที่สุด เพื่อ ฯพณฯ ทานจะได้นำแถลงให้คณะรัฐมนตรีทราบในวันอังคารที่ 4 ธันวาคม ที่จะถึงนี้.

30 พฤศจิกายน 2516

วิทยาลัยฯ จัดเลี้ยงต้อนรับทานอธิบดีกรมอาชีวศึกษา ในฐานะอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าและรองอธิการบดีและเป็นจังหวัด ดร. กวี จุฑากุล รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้มาเยี่ยมชมกิจการของวิทยาลัยด้วยจึงนับเป็นนิมิตรอันดียิ่งที่มีผู้ใหญ่ให้ความสนใจแก่แม่ใจในระยะนี้เป็นอย่างดี

พอ 22.00 น. ผู้แทนนักศึกษาที่อยู่กรุงเทพฯ โทรทัศน์มารายงานผลของการเข้าพบ ฯพณฯ ทานรองนายกรัฐมนตรีที่ท่าเนียบรัฐบาล ส่วน ฯพณฯ ทานนายกรัฐมนตรียึดประชุมที่ ก.ท. และในวันผู้แทนนักศึกษาได้มีโอกาสได้พบและขอความสนับสนุนช่วยเหลือจาก ฯพณฯ ทานรัฐมนตรีช่วยกระทรวงศึกษาธิการ ศาสตราจารย์ น.พ.บุญสม มาตุนี ด้วย ซึ่ง

าพ... ก็นึกถึงกับสับสนเต็มทีคิดว่าแม่ใจโหดเกินไป...
อ.ท. กับ แม่ใจ ผดเสมอ 2 : 2 แสดงว่าแม่ใจกับอะไรก็ได้เหมือนกัน

วันเสาร์ที่ 1 ธันวาคม 2516

ดำเนินการถ่ายรูปรูปบริเวณวิทยาลัยฯ และนอกวิทยาลัยเตรียมไว้พร้อมทั้งรวบรวม
ข้อมูลและรายละเอียดของกำลังคนและโครงการต่าง ๆ จากสถานศึกษาแม่ใจ, สถาบันทดลอง
ยาสูบแม่ใจ, สถาบันประมงแม่ใจ, หน่วยสหกรณ์กมสันทราย, โครงการไทยอิสราเอล เพื่อ
เสริบความพร้อม/ วิทยาลัยฯ ที่จะก้าวไปเป็นสถาบันชั้นสูงระดับมหาวิทยาลัยต่อไป ตอนเย็น
เลี้ยงอาหารเย็นคณะอาจารย์, นักศึกษา และคณงานที่โคชวยงานทั้งวัน

วันอาทิตย์ที่ 2 ธันวาคม 2516

ผู้แทนนักศึกษาได้โทรศัพท์มาจากกรุงเทพฯ เมื่อถึงเวลานี้เวลา 22.00 น. แจ้ง
ให้ทราบว่าจะพบอธิบดีกรมอาชีวศึกษา, าพ... ๑ ทานรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
และรองโฆษกสำนักนายกรัฐมนตรีในวันจันทร์ที่จะถึงนี้

ส่วนทางแม่ใจก็ใคร่จะเขียนขอเสนอ, ข้อมูล และแนวการจัด "เพื่อพัฒนาการ
ศึกษาของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่แม่ใจ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
และอุตสาหกรรมในปัจจุบันขอให้อาจารย์ชนิด มะลิสุวรรณ เป็นเลขานุการ, อาจารย์สุกร
เกตุวราภรณ์ และนายฉันท บุญเกิด ช่วยพิมพ์ นักศึกษาร่วมงานตรวจทาน อาจารย์วิรัช บุญ-
รัตพันธ์ เป็นผู้เขียนแผนที่และโมเดลต่าง ๆ ซึ่งเขียนเสร็จ และตรวจทานเสร็จเวลา 16.30
น. แลวนำไปโรเนียวที่ตึกอำนวยการเสร็จเวลา 20.00 น.

เวลา 20.20 น. นักศึกษาและอาจารย์วิรัช บุญรัตพันธ์ได้นำข้อมูลดังกล่าว
พร้อมทั้งมีหนังสือราชการปะหนาไปขอทานผู้อำนวยการ (อาจารย์ภาค บุญศรี วิงชัย)
เช่นรองผู้อำนวยการกองวิทยาลัย, กรมอาชีวศึกษา หลังจากนั้นผู้แทนนักศึกษาได้นำเอกสาร
ทั้งหมดดังกล่าวเดินทางเข้ากรุงเทพฯ คืนนั้น เวลา 22.00 น.

วันจันทร์ที่ 3 ธันวาคม 2516

ผู้แทนมูลนิธิอาเซียในประเทศไทย Mr. Graham Lucas มาเยี่ยมร่วม
กิจการของวิทยาลัยฯ เป็นครั้งแรกและได้เสนอให้ความช่วยเหลือ กานทุนการศึกษา ทุนหน่วย -

อาสาสมัคร และให้หนังสือแถลงของมหาวิทยาลัย นับเป็นนิมิตที่ดี เช่นเดียวกันเพราะ
เป็นระยะที่แม่ใจกำลังจะก้าวหน้า

ชาวจากกรุงเทพฯ วันนี้ คือนักศึกษากลุ่มแรกได้เข้าพบท่านอธิบดีกรมอาชีวศึกษา
รองโฆษกส่วนนักบริหารมนตรี - นายนิสสัย เวชชาชีวะ, ดร. วิจิตร ศรีสะอาน เลขาธิการ
รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ และ พล. ทานรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย -
ของรัฐ - ศาสตราจารย์อรุณ สรเทศน์

นักศึกษาคนหนึ่ง เข้าพบผู้อำนวยการกองวิทยาลัย - คุณหญิงสมโรจน์ สุวศักดิ์
ณ อรุณยา, หัวหน้ากองกลางสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า - คุณคำยอง สุวณิชย์ เพื่อ
เสนอหนังสือแจ้งเรื่องการเคลื่อนไหวของนักศึกษา เพื่อเสนอขอท่านอธิบดีกรมอาชีวศึกษา
และในฐานะอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

หลังจากนั้น 1 วัน ถึงวันอังคารที่ 4 ธันวาคม 2516 คือ วันสำคัญยิ่งของ
แม่ใจมาถึง "ค.ร.ม. รับหลักการ"

วันนี้ พล. ทานรองนายกรัฐมนตรี ศาสตราจารย์สุกิจ นิมมานเหมินทร์ ได้นำเรื่อง "การยกฐานะของแม่ใจ ฯ" เสนอคณะรัฐมนตรีในการประชุมประจำสัปดาห์ในวันอังคารที่ 4 ธันวาคม 2516 เวลา 9.00 น. ผู้เขียนนั่งรอฟังข่าวเรื่องนทแม่ใจด้วยความกระวนกระวายใจตลอดวัน พอตอนเย็นหลังจากพาลูกชายไปหาหมอสั่งมั่ง เฝ้ายไม่สบายมาถึงแกมูกงานให้แม่ใจ กลับมาถึงบ้านพักในวิทยาลัยฯ เวลา 20.00 น.

พอถึงเวลา 21.50 น. ชาวทคนแดนที่สุกก็มาถึงทางโทรศัพท์ทางไกลจากนักศึกษากจากกรุงเทพฯแจ้งให้ทราบว่ "ค.ร.ม. รับหลักการและไมซ์ชัของทจะยกฐานะของแม่ใจให้เป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ขณะนั้นนักศึกษารวมทั้งชาวเค็มบ้านพักต่างก็ไชโยโห่ร้องก็ใจกันมากที่เคียวสมกับที่โคตราคำทำงานมาตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

พอคืนนั้นถึงงานชุมนุมศิษย์เก่าแม่ใจในงานฤดูหนาวลำพูน ผู้เขียนเลยถือโอกาสแจ้งข่าวดีของแม่ใจให้ทราบ ศิษย์เก่าทุกคนต่างก็ใจกันพิเณมและคินฉลองกันอย่างเต็มที่

วันรุ่งขึ้นที่ 5 ธันวาคม 2516 ซึ่งตรงกับวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ถูกขงยามยามดี หนังสือพิมพ์รายวันหลายฉบับลงข่าวแม่ใจ "เช่น น.ส.พ. ประชาธิปไตยพาคหัวชาว ค.ร.ม. อนุมัติวิทยาลัยแม่ใจ ขึ้นเป็นสถาบัน" และมีข่าวเพิ่มเติมว่า -

"รองนายกรัฐมนตรี นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์ ให้สัมภาษณ์ว่า ค.ร.ม. ได้พิจารณาข้อเสนอของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ เชียงใหม่ ที่ขอให้รัฐบาลยกฐานะของวิทยาลัยให้เป็นสถาบันเทคโนโลยีทางอากรเกษตรแล้ว เห็นว่าในหลักการนั้นไม่อาจจะขัดข้องและได้มีมติมอบเรื่องนี้ให้ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า นำไปพิจารณาคำเนิการต่อไป ส่วนวิทยุสารประจำวันฉบับเฉลิมพระชนมพรรษา ได้ลงข่าวเพิ่มเติมนอกเหนือจากน.ส.พ. ฉบับอื่น ๆ อีกคือ " ..... นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่แม่โจ้ จำนวนหนึ่งขอให้รัฐบาลพิจารณายกฐานะวิทยาลัยฯ ขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีทางการเกษตร โดยให้เหตุผลว่าเพื่อที่จะได้มีการปรับปรุงและส่งเสริมความรู้ความชำนาญให้สูงขึ้น อันเป็นการกระจายความเจริญทางการศึกษาไปสู่ภูมิภาคก็ยัง เป็นการสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศในอนาคต....." แสดงว่าแม่โจ้จะมีส่วนช่วยผลิตกำลังคน

จากบันทึกเหตุการณ์ภาคแรกนักคอบันทึกประจำวันพฤหัสบดี 6 ธันวาคม 2516 ปีฉลู ขึ้น 11 ค่ำ เดือนอ้าย ก็คือ "เริ่มเตรียมงานเขียนโครงการหลักสูตรและโครงการจัดการศึกษาที่พอเหมาะกับนักศึกษาที่เดินทางกลับจากกรุงเทพฯ พร้อมกับเห็นข้อดีเสียมาจากการสัมภาษณ์ฯพณฯ ทนายรัฐมนตรี ฯพณฯ ทานร.ม.ท. ช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการและท่านผู้ให้ความสนับสนุนคนอันมาเปิดให้คณะอาจารย์พึงควยความคุ้นเคยในห้องทำงานของผู้อำนวยการวิทยาลัยฯ ยิ่งไปกว่านั้นทางสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้หนังสือราชการถึง ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ เพื่อเรียนยืนยันเรื่องการศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ให้ทราบเป็นทางการอีกครั้งหนึ่งลงชื่อโดยท่านเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี พลเรือเอก อนันต์ เนกรโรจน์

ผู้เขียนขออนุญาตเขียนเล่าเหตุการณ์ไว้แต่เพียงแค่นี้ก่อน ส่วนบันทึกเหตุการณ์ตั้งแต่วันที่ 7 พฤศจิกายน 2516 จนถึงวันที่ 2 มกราคม 2518 ก็ ตั้งแต่ ค.ร.ม. รับหลักการจนถึงตอนคณะกรรมการการศึกษาพิจารณาพระราชบัญญัติฯ เสร็จแล้วได้เสนอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาในวาระสองและวาระสามประกาศเป็นกฎหมายด้วยคะแนนเสียง 101 ต่อ 0 นั้น ผู้เขียนจะได้เขียนและจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มต่อไป พร้อมทั้งจะไขแจงรายละเอียดผู้พิมพ์พระคุณโดยให้ความสนับสนุน และช่วยเหลือแม่โจ้ครั้งยิ่งใหญ่เพื่อให้ศิษย์แม่โจ้ทุกคนและประชาชนทั่วไปได้ทราบอย่างละเอียด

สรุปความเป็นมาของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร

วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ. 2518 มีความเป็นมาดังนี้.

เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2516 คณะนักกีฬาของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ได้ทำเรื่องเสนอ ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์ ถึงความจำเป็นที่ควรระยกฐานะของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร เพื่อจัดการศึกษาอาชีวเกษตรและเทคนิคเกษตรในชั้นสูงขึ้นไป และเป็นการผลิตบัณฑิตในสาขาเทคโนโลยีการเกษตรและธุรกิจเกษตร และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทางการเกษตร เพื่อสนองความต้องการของประเทศและเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในอันที่จะพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วลงมติให้หลักการไม่ขัดข้อง เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2516 และให้ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพิจารณาดำเนินการต่อไป

ตามหลักการเดิม สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรจะขอเป็นสถาบันสมทบในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น แต่ทว่าสภาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าไม่อาจรับเข้าเป็นสถาบันสมทบได้ เพราะสถาบันไม่มีนโยบายในการผลิตบัณฑิตทางเทคโนโลยีการเกษตร ภายใตุนโยบายสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรจึงขอเป็นสถาบันเอกเทศสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งถ้าเป็นไปก็จริงแล้วจะคงโอนวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ในกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปสังกัดและเป็นส่วนราชการในทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ เมื่อรัฐบาลได้นำร่างพระราชบัญญัติเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ.....เสนอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2517 ได้ถูกสมาชิกคัดค้านไม่เห็นด้วยในหลักการ เพราะจะเป็นการซ้ำซ้อนกับคณะเกษตรศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยขอนแก่น และจะเป็นการทำให้การผลิตกำลังคนระดับกลางทางเกษตรกรรมซึ่งกรมอาชีวศึกษากำลังกระทำอยู่ของขาดไป ในที่สุดที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติไม่รับหลักการร่างพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ..... ภายละแนเสีย 60 ต่อ 40 ร่างพระราชบัญญัตินี้จึงเป็นอันตกไป

หลังจากพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ไม่นานสามเดือนที่
 26 เมษายน 2517 แล้ว คณะนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ได้จัดพิมพ์
 เอกสารเผยแพร่ขอเท็จจริงและเหตุผลในการขอยกฐานะวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ขึ้น
 เป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร เพิ่มเติมจากให้ประธานและสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและ
 ข้าราชการพลเรือนสามัญสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วยตนเอง เพื่อยืนยันให้ทราบว่าการศึกษา
 ในสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรจะไม่เป็นการซ้ำงานของมหาวิทยาลัยหมกคณะเกษตรศาสตร์อยู่แล้ว
 เพราะพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนและความมุ่งหมายในการสอนแตกต่างกัน กล่าวคือมหาวิทยาลัย
 หมกคณะเกษตรศาสตร์รับเฉพาะผู้ที่สำเร็จชั้น ม.ศ. 5 สายสามัญเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับ -
 ปริญญาตรี โดยให้ความรู้ในด้านเกษตรทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในสาขาเฉพาะ
 อย่างในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ซึ่งเป็นการศึกษาระดับสูงที่มุ่งไปในทางวิทยาศาสตร์ เกษตร
 และการวิจัย ส่วนสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรจะรับนักศึกษาอาชีวเกษตรที่สำเร็จชั้น ม.ศ. 6
 และ ปวส. แผนกเกษตรกรรม เข้าศึกษาต่อในหลักสูตร 4 ปี และ 2 ปี ตามลำดับ เป็นการ
 คัดเลือกเอานักศึกษาอาชีวเกษตรที่มีความสามารถทางภาคทฤษฎีและทางภาคปฏิบัติจำนวนประมาณ
 ร้อยละ 20 ของผู้จบ ปวส. แผนกเกษตรกรรมทั่วประเทศ ซึ่งนักศึกษาดังกล่าวนี้มีโอกาสศึกษา
 ต่อในมหาวิทยาลัยในประเทศยากมากต้องเดินทางไปศึกษาในมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ
 สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรจะมีหลักการสอนและการฝึกเน้นหนักไปในทางปฏิบัติในสาขาวิชาที่
 คนถนัด เพื่อให้มีความรู้ความชำนาญอย่างแท้จริงจนสามารถออกไปประกอบอาชีพเองได้ โดย
 ไม่ต้องมุ่งรับราชการแต่อย่างใด และเป็นการให้การศึกษาระดับปริญญาตรีเท่านั้น

เมื่อได้นำข้อเท็จจริงนี้เสนอต่อรัฐบาลอีกครั้งหนึ่ง โดยมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 ให้การสนับสนุนเป็นจำนวนมาก ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีจึงได้ลงมติเห็นชอบในหลักการเมื่อวันที่ 20
 สิงหาคม 2517 กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาที่มีการสอนใน
 สถาบันเพียงชั้นเดียว คือ ชั้นปริญญาตรี เมื่อรัฐบาลได้ส่งร่างพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยี
 การเกษตร พ.ศ.... ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2517 หลังจาก
 อภิปรายกันพอสมควรแล้ว สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย
 คะแนนเสียง 87 ต่อ 9 แล้ว ส่งให้กรรมาธิการฝ่ายการศึกษาทำหน้าที่ศึกษาหาหนทางปฏิบัติภายใน 7 วัน

" โปรดคณะกรรมการศึกษาพิจารณาเสร็จแล้วได้เสนอให้สถานีวิทยุแห่งประเทศไทยพิจารณาใน
วาระสองและวาระที่สามประกาศเป็นกฎหมายเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2518 ด้วยคะแนนเสียง
101 ต่อ 0 " พร้อมกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่ม
 เติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 (ฉบับที่....)
 พ.ศ.....และร่างพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของกรมอาชีวศึกษา กระทรวง
 ศึกษาธิการ ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐที่ประชุมได้
 พิจารณาสามารถ รวมแล้ว ประกาศเป็นกฎหมายในวันเดียวกัน

พระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ. 2518 พระราชบัญญัติแก้ไข
 เติมเพิ่มประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 (ฉบับที่ 8)
 พ.ศ. 2518 และพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษา
 ธิการไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ พ.ศ. 2518 ได้ลง
 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 92 ตอนที่ 41 วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2518
 ดังนั้นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรจึงถือเอาวันที่ 19 กุมภาพันธ์เป็นวันที่ระลึกคล้ายวันสถา-
 ปนาสถาบัน

.....

พลังคนรุ่นใหม่ในชนบท

ในฐานะที่ผู้เขียนเป็นเกษตรกรในแบบฉบับของนักวิชาการกิจเกษตรสมัครเล่นคนหนึ่ง ใฝ่คอย สกัมกับพึงเพื่อกุศลของบ้านเมืองด้วยความสนใจตั้งแต่วันที่ 14 ตุลาคม 2516 เป็นต้นมา ทำให้ใฝ่ขอ ศึกษามากมายทั้งที่เป็นส่วนที่มีประโยชน์ต่อประเทศชาติหลายๆ ด้าน แตกมสิ่งทีน่าเป็นห่วงก็คือ ส่วนที่เกี่ยวของ กับเรื่องปากท้องของประชาชน ตลอดจนการพัฒนาทาง ๆ เพื่อชาวชนบทซึ่งเป็นเกษตรกรเสียส่วนใหญ่ สมัยก่อน ๆ บุคคลทั่วไปทางก็ยอมรับ พอมาระยะหลังก็ให้ข้อโงมมากจนจนโคชอวว่าเป็นชุมพลังชั้นมูลฐานของประเทศ ความจริงการที่จะให้อวออย่างไรรั้น ผู้เขียนไม่ค่อยมีความสนใจมากนัก เพราะการเล็งเห็นความสำคัญ อยู่ทีผลของการกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติมากกว่า หรือสิ่งที่ทางรัฐบาล ใฝ่ให้ความสนับสนุนช่วยเหลือรวมทั้งให้การยกย่องในผลงานที่ใฝ่กระทำคือมีส่วนร่วมก็เป็นสิ่งที่ภูมิใจ มากพอแล้ว สิ่งทีผู้เขียนอยากจะเน้นในทีนี้ก็คือการผนึกกำลังกันหลายๆ ด้านเข้าด้วยกัน เพื่อช่วยกันฟื้นฟู และรวมพลังกันขึ้นใหม่ในชนบทของเรงควน โดยการสร้างพลังคนรุ่นใหม่ขึ้นเพื่อเชื่อมและรับงานจากเกษตรกร ผู้ใหญ่หรือระคับอวโส ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดการอยู่ดีกินดีมีการศึกษาและอนามัยดีของประชาชน และเพื่อ การอายุรอกของประเทศชาติทั้ง ในปัจจุบันและอนาคต

จากการติดตามผลงานของการพัฒนาการเกษตรตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม - ของชาติฉบับที่สอง (พ.ศ. 2501-2514) ทำให้ทราบวารู้ใฝ่เห็นถึงแนวทางทีจะเร่งรัดพัฒนาการ - เกษตรให้รุกหน้ากว่าเดิม เพื่อใฝ่ผลประโยชน์ตกอยู่กับเกษตรกรมากที่สุด ซึ่งเป็นทั้งการเพิ่ม รายใฝ่ และการยกฐานะการครองชีพของเกษตรกรให้ดีขึ้น แต่ปรากฏวามีผลผลิตของการเกษตรไม่ใฝ่สูง เท่าทีควรเพราะมีปัญหาค้นการตลาด โดยเฉพาะตลาดต่างประเทศ จึงประสบปัญหาภาวะการขาด คุลย์การค้าขึ้น ในทางตรงข้าม การผลิตทางค่านอุตสาหกรรม และค่านบริการใฝ่ขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราทีสูงมาก แถอานาจากการซื้อผลิตภัณทีจากอุตสาหกรรมของเกษตรกรไม่ใฝ่สัดส่วนกัน ทำให้เกิดภาวะลำบากขึ้นทั้งสอง ฝ่ายคือฝ่ายเกษตรกร กับฝ่ายผลิตทางค่านอุตสาหกรรมและค่านบริการซึ่งเป็นผลสะท้อนไปถึงผู้ประกอบ อาชีพอื่น ๆ ด้วย ปัญหาทีเกิดขึ้นมากทีคือปัญหาในค่านความเหลื่อมล้ำค่าสูงระหว่างฐานะคนในเมืองหลวง หรือเมืองใหญ่กับคนในชนบทมากมาย จึงนับว่เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการพัฒนาน้อย ทั้งนี้เพราะการ พัฒนาอุตสาหกรรมไม่ใฝ่กระทำควบคู่ไปกับการพัฒนาการเกษตร และไม่ใฝ่พัฒนากำลังคนทีเหมาะสมโดยเฉพาะ ผู้ทีจะไปประกอบอาชีพในชนบท

พอมมาถึงการพัฒนาการเกษตร ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติฉบับที่ 3

(2515-2519) รัฐบาลก็ใฝ่วางแผนเน้นหนักในค่านส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตเกษตรทั้งในค่านปริมาณและคุณภาพ

โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดโลก อันจะเป็นผลทำให้สามารถส่งสินค้าออกได้มากขึ้น และสนับสนุนการใช้ภายในประเทศทั้งในค่านอาหารและวัตถุดิบ เพื่อการอุตสาหกรรม ซึ่งก็เป็นนิมิตอันดี แต่ก็ยังจำเป็นไปไม่ได้เท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะอัตราการเพิ่มของประชากร ซึ่งมีอัตราสูงมากขณะนี้ อีกทั้งเกิดความผันผวนในระยะแรกของการเปลี่ยนแปลง ระบอบการเมืองที่มีปัญหาทางสังคมเพิ่มขึ้น ทำให้สถานการณ์ของบ้านเมืองปั่นป่วน เกิดการเอารัดเอาเปรียบระหว่างกลุ่มชนที่ขอบวญโอกาสจึง ทำให้สินค้าสำหรับบริโภคประจำวันโดยเฉพาะข้าวมีราคาสูง ประชาชนบางส่วนของประเทศมีความเดือดร้อน เป็นอันมากในการซื้อข้าวสำหรับบริโภคกัน ทั้ง ๆ ที่เมืองไทยเป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญของโลก เมื่อผลิตผลทางการเกษตรที่สำคัญมีราคาสูงขึ้นนอกจากเกษตรกรจะไม่ได้รับผลประโยชน์เท่าที่ควรจะได้แล้ว ยังมีส่วนทำให้สินค้าอื่น ๆ พอลอยมีราคาแพงไปด้วย จึงเป็นเหตุให้ประชาชนมีรายได้ไม่คุ้มกับรายจ่าย ปัญหาการเรียกร้องขอขึ้นค่าแรงงานของผู้ที่มีรายได้น้อยก็ถรมมา สถานะการบ้านเมืองจึงถือว่าเป็นระยะ หัวเลี้ยวหัวต่อซึ่งกำลังมีการเปลี่ยนแปลงในค่านต่าง ๆ โดยเฉพาะค่านเศรษฐกิจการเมืองและสังคม อย่างรวดเร็วทั้งในเมืองและชนบท ตามความเป็นจริงขบวนการแห่งความเจริญมักจะขนานควบคู่ไปกับการอพยพพลเมืองจากชนบทเข้าไปสู่มืองหลวงหรือเมืองใหญ่ ๆ ซึ่งมีสภาพคล้ายคลึงกับเมืองหลวง ทั้งนี้เพราะเมืองเหล่านี้ได้รับการพัฒนาเป็นพิเศษจึงมีความเจริญรุ่งเรืองในทุก ๆ ด้าน ในขณะที่เกิดการว่างงานในชนบทโดยเฉพาะหลังถูกเก็บเกี่ยวหรือการเกษตรได้รับความเสียหายจากการผันแปรของฟ้าอากาศและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ชาวชนบทจึงเข้าใจว่าในเมืองหลวงและเมืองใหญ่ ๆ รอบๆ เมืองหลวงจะหางานทำได้ง่าย และมีรายได้สูงทั้งงานค่านบริการ และงานในโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ตามความเป็นจริงเมืองที่สำคัญเหล่านี้ไม่มีงานเพียงพอ และเหมาะสมสำหรับชาวชนบทเหล่านี้เพราะขาดการฝึกอบรมในงานเหล่านั้น เพราะมีสถาบันหลายแห่งไม่มีโครงการฝึกอบรมกำลังคน สำรับงานเหล่านี้โดยเฉพาะอยู่แล้ว และคนที่เข้ารับการอบรมก็คือนักอาศัยอยู่ในเมืองหลวงนั่นเอง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีวิธีการที่เหมาะสมในอันที่จะแก้ปัญหาที่จะไม่ไห้ชาวชนบทอพยพเข้าไปสู่มืองหลวงอยู่ตลอดเวลาที่จะเห็นได้จากในระยะที่ผ่านมาและกำลังจะมีมากขึ้นในอนาคตหากทางรัฐบาลไม่เร่งปรับปรุงชนบทและพัฒนาเมืองใหญ่ในแต่ละภาคของประเทศอย่างเร่งด่วนแล้ว ย่อมจะทำให้เกิดปัญหาของคนไม่มีงานทำในเมืองหลวงอย่างไม่มีที่สิ้นสุด อีกทั้งเป็นภาระซึ่งทางรัฐบาลจะต้องชบคึกหาทางแก้ไขอยู่ตลอดเวลา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการแก้ปัญหาในเหตุการณ์เฉพาะหน้าทั้งนั้น ยังมีงานสำคัญที่จะต้องคำนึงการล่วงหน้าก่อนที่เหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้น ทั้ง ๆ ที่รู้เป็นอย่างดีว่าจะต้องเกิดขึ้นในระยะนั้น ๆ แนนอน นอกจากนี้ยังมีปัญหาอื่น ๆ เช่นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษเป็นภัยต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของประชาชน ปัญหาความแห้งแล้งและน้ำท่วมในย่านที่ทำการเพาะปลูก

ปัญหาความเหลื่อมล้ำค่าสูง ในสังคมและปัญหาที่เกิดจากความคิดและการกระทำของคนรุ่นใหม่ควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ เป็นต้น

ความจริงรัฐบาลของเราทุกยุคทุกสมัยต่างยอมรับว่าการพัฒนาการเกษตรและชนบทมีความสำคัญอันค้ำสูง เพราะเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชนโดยตรง แต่การเกษตรในปัจจุบันมีความหมายแตกต่างไปจากการเกษตรเมื่อ 10 กว่าปีก่อนโน้นมากมาย เพราะการเกษตรสมัยนี้เป็นการเกษตรอุตสาหกรรมพร้อมทั้งเป็นธุรกิจที่ครบวงจรการผลิตและบริการแก่เกษตรกรในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้การผลิตมีระบบสมบูรณ์แบบकुมาและได้เห็นผลทันที ซึ่งประกอบด้วย การผลิตอาหารและเส้นใย อุตสาหกรรมและธุรกิจที่บริการเกษตรกรควยสิ่งทีจำเป็นต่อการครองชีพและปัจจัยการผลิตโดยเฉพาะอุปกรณ์และเครื่องมือการผลิต การแปรรูปผลิตผล การแจกจ่ายและจำหน่ายสิ่งทีผลิตขึ้นในฟาร์ม นอกจากนี้การเกษตรทันสมัยยังหมายความถึงการบริการวิทยาการเกษตรใหม่ ๆ แก่เกษตรกรและแมบานในชนบท รวมถึงการค้นคว้าวิจัยและการจัดการศึกษาทางการเกษตรทีเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ โดยเน้นในด้านการศึกษาและให้เกษตรกรเกิดความเลื่อมใสจริง ๆ ทั้งนี้เพื่อความเจริญกระจายสู่ชนบทมากยิ่งขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นโครงสร้างการพัฒนาการเศรษฐกิจในท้องถิ่นโดยการจึคให้รับกับการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจในฟาร์มและนอกฟาร์ม ตลอดจนความเป็นอยู่ของประชาชนทีอาศัยอยู่ในชนบท ซึ่งเข้ากับหลักการที่ว่าเมื่อเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นก็ถือว่าเป็นการยกระดับการครองชีพของเกษตรกรให้สูงขึ้นนั่นเอง

ในปัจจุบันการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาการเกษตรของประเทศ เพราะเนื้อทีนาทีจะทำการปลูกข้าวได้มีจำนวนจำกัด จะขยายไค้อกก็ไม่มากนัก ถึงอย่างไรพื้นที่เพาะปลูกไค้ทีประเทศก็จะมีไม่เกิน 60 ล้านไร่ เพราะพื้นที่เหลือจะทองสงวนไว้เป็นป่าและจึคสร้างส่วนป่าทดแทนส่วนทีถูกทำลายไป เพื่อรักษาความชุ่มชื้นให้อำนวยแก่การเกษตรและกิจกรรมคานอื่น ๆ ทีหวังผลระยะยาว ในทางตรงข้ามพลเมืองของเราในอีก 5 ปี ข้างหน้าจะมีอย่างน้อย 45 ล้านคนและพลเมืองจะเพิ่มตลอดเวลา หากไม่มีโครงการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรโดยเน้นการทำฟาร์มแบบปรารถทีคแล้วเมืองไทยก็จะมีข้าวสำหรับส่งไปขายต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะส่วนทีจะไชบริโลกภายในประเทศก็จะมีไม่เพียงพออยู่แล้ว จึงไม่เข้าตามหลักการที่ว่าพัฒนาประเทศจะเป็นไปคัยค้อย่างไรนั้น จะทองพยายามให้มีรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศในระดับสูงเสมอ ซึ่งสินค้าขาออกของไทยทีขายคคคือข้าว ส่วนสินค้าเกษตรอื่น ๆ ก็มีความผันแปรในเรื่องราคาและความต้องการในตลาดต่างประเทศอยู่ตลอดเวลาไม่แน่นอน เกษตรกรผู้ผลิตไม่คยอมมีความเชื่อมั่นเหมือนกับการผลิตข้าว หากรัฐบาลมีมาตรการในเรื่องความช่วยเหลือแก่เกษตรกร

มากขึ้นในคานทาง ๆ เช่นการประกันราคา และการรับซื้อข้าวจากเกษตรกรโดยตรงหรือส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มในรูปของสหกรณ์การเกษตร เพื่อหาทางแจกจ่ายและจำหน่ายข้าวของตนเองได้บางส่วนแล้วก็จะเป็นสิ่งจูงใจให้มีการปลูกข้าวสองครั้งได้ ยิ่งไปกว่านั้น หากได้นำเอาวิธีการของสหกรณ์เอกชนประเภทนี้มาใช้ ก็จะทำให้การพัฒนาการเกษตรและชนบทสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เมื่อความมุ่งหมายของการพัฒนาการเกษตรก็คือการเพิ่มผลผลิตและการยกระดับการครองชีพของเกษตรกรให้สูงขึ้น ปัญหาที่ตามมาอย่างกระชั้นชิด ก็คือ ปัญหาในด้านการตลาด หรือการจำหน่ายผลผลิตเหล่านั้น ดังนั้นการพัฒนาในด้านการผลิตก็ควรจะได้จักให้ควบคู่ไปกับการพัฒนาทางด้านธุรกิจเกษตรและการตลาด การบริโภคนอกภายในประเทศ การจำแนกแจกจ่ายผลผลิตและการพัฒนาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพโดยเฉพาะที่อาศัยอยู่ในชนบท จึงจะถือว่าเป็นการพัฒนาที่ถูกจุดหรือตรงเป้าหมายแท้จริง ทั้งนี้เพราะการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรจะต้องมีปัจจัยที่ใช้ในการผลิตหลายอย่าง เช่นการใช้เครื่องมือทุนแรง เขาช่วยเพื่อให้เห็นต่อจากการผลิตและการจำหน่าย การใช้วัสดุอุปกรณ์เคมี การปรับปรุงบำรุงดินและที่สำคัญที่สุดก็คือการปรับปรุงทางด้านเทคนิคการผลิตซึ่งต้องใช้ความรู้ความชำนาญที่แท้จริง ในการเกษตรเฉพาะอย่าง โดยได้รับการฝึกฝนจนมีประสบการณ์ และทั้งสามารถนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเกษตรไปใช้ให้เหมาะสม เพื่อลดต้นทุนในการผลิตและโดยผลิตผลตามปริมาณและคุณภาพที่ต้องการ ขณะเดียวกันต้องหาวิธีการใช้แรงงานให้เป็นประโยชน์มากที่สุดเพื่อให้มีค่าตลอดปี เป็นการเพิ่มพูนรายได้ทั้งในฟาร์มและธุรกิจนอกฟาร์มควบคู่กันไปด้วย ซึ่งมีช่องทางที่จะทำได้มากในชนบทและชานเมือง เพราะมีธุรกิจมากมายหลายอย่างที่เกี่ยวเนื่องกับการเกษตร น่าจะได้จัดทำขึ้นอย่างเร่งด่วน นอกจากจะช่วยแก้ปัญหาการว่างงานในชนบทเพราะมีเยาวชนที่จบการศึกษาระดับต่าง ๆ แต่ละปีมากมายแล้ว ยังทำให้เกิดเมืองเล็กเมืองน้อยขึ้นตามจุดต่าง ๆ ซึ่งเป็นย่านการเกษตรที่สำคัญ ๆ จะเป็นผลทำให้มีธุรกิจด้านบริการอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อความเป็นอยู่ของประชาชนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับที่จะได้รับการบริการเช่นในเมืองทั่ว ๆ ไป ผลที่ได้ก็คือชาวชนบทที่มีความพอใจที่จะอาศัยอยู่ในชนบทเพราะได้รับความสะดวกสบายและปลอดภัยดีกว่า การเข้าไปอาศัยอยู่ในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ ๆ ซึ่งทุกคนต้องกันรนเพื่อการอยู่อาศัยของตนเองทุก ๆ ทางทั้งด้านจิตใจและร่างกาย บางคนก็ต้องอาศัยอยู่ก็เพราะความจำเป็นบางประการหากมีช่องทางทำมาหากินในชนบทที่ดีกว่าก็คงไม่อยากจะไปอยู่ในเมืองหลวงกันมากมายเช่นในปัจจุบัน

พอมาถึงตอนนั้น เมื่อผลผลิตทางการเกษตรทยอยเพิ่มขึ้นโดยอาศัยเทคนิคการทำ
 ฟาร์มที่ทันสมัย งานธุรกิจเกษตรก็ตามได้รับการปรับปรุงตามไปด้วย โดยเน้นถึงการส่งเสริม
 ด้านสหกรณ์การเกษตรและการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งรัฐบาลชุดปัจจุบันก็ได้ให้ความสนใจและสนับสนุนเป็น
 พิเศษอยู่แล้ว เชื่อว่ารัฐบาลชุดใหม่ก็คงจะเร่งดำเนินการให้เกิดผลทางปฏิรูปที่ดิน งานชิ้นต่อไป
 ก็คือมุ่งทำให้การเกษตรกับอุตสาหกรรมก้าวขึ้นซึ่งกันและกัน เพราะอุตสาหกรรมเป็นตลาดของเกษตร
 กรรมผลิตผลทางการเกษตรที่เหลือจากการบริโภคภายในประเทศแล้ว หรือส่งไปจำหน่ายใน
 ต่างประเทศได้ราคาไม่คุ้มกับต้นทุนการผลิตซึ่งเป็นการเอาเปรียบมากเกินไป ก็ควร
 นำผลิตผลเหล่านั้นมาป้อนให้แก่โรงงานอุตสาหกรรมภายในประเทศจะดีกว่า เพราะราคามลทินที่
 ได้จากการแปรรูปของผลิตผลทางการเกษตรนั้นจะมีความยุติธรรม และแน่นอนกว่ากันมาก
 แต่ทั้งนี้ต้องอาศัยเทคนิคการผลิตที่ทันสมัยเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค เมื่อเป็นเช่นนี้จึงจะ
 ถือว่าการผลิต การตลาด และอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดย่อมจะทำให้เป็นการ
 เปลี่ยนระบบการทำฟาร์มแบบเลี้ยงตัวเองไปเป็นการทำฟาร์มแบบการค้าหรือธุรกิจเกษตรที่มั่นคง
 ถาวรและเลี้ยงตัวเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวมาแล้วจะต้องมีการพัฒนากำลังคนที่มีสรรพภาพ
 ในการจัดการฟาร์มในท้องถิ่น เพราะความเจริญก้าวหน้าทางอาชีพเกษตรจะเป็นได้รวดเร็ว
 เพียงใดนั้นย่อมขึ้นกับปัจจัยที่สำคัญคือเกษตรกร เมื่อเกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการ
 แก้ปัญหาต่าง ๆ และมีประสิทธิภาพในการทำงานสูง ก็ย่อมทำให้ผลผลิตจากฟาร์ม และมี
 รายได้สูงขึ้นก็ย่อมทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องมีที่ดินที่อยู่ดี และมีอนามัยดี ขณะเดียวกัน
 การประสานงานของหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านเหล่านี้ควรจะได้กระทำ
 พร้อมกันไป และเกิดผลประโยชน์แก่เกษตรกรอย่างจริงจัง เมื่อเกษตรกรมีความก้าวหน้า
 ก็เป็นการง่ายที่จะฝึกกำลังผู้ผลิต นักธุรกิจ นักอุตสาหกรรมและนักวิชาการจากหน่วยงานต่าง ๆ
 เข้าด้วยกันเพื่อเร่งรัดพัฒนาการเกษตรและชนบทใหม่สภาพที่ใกล้เคียงกับสภาพในเมืองโดยทั่ว ๆ ไป
 โดยเฉพาะสภาพความเป็นอยู่และลักษณะการบริโภคปัญหาที่ตามมาคือความต้องการสินค้า
 ประเภทอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย เช่นอาหารจำพวกโปรตีน และแร่ธาตุต่าง ๆ จาก
 เนื้อสัตว์ ผลไม้ ผัก และอื่น ๆ เพื่อให้มีมากเพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้อง
 กับการเพิ่มของจำนวนพลเมืองอย่างรวดเร็ว และเหมาะสมกับการเปลี่ยนนิสัยในด้านการบริโภคของ

ประชาชนทั้งในเมืองและชนบท ควรจะมีโครงการระยะยาวในการเพิ่มผลิตทางการเกษตร ตามแหล่งผลิตต่าง ๆ ของประเทศโดยการแบ่งเขตการผลิตให้เหมาะสมตามสภาพดินฟ้าอากาศ และสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไป เพื่อความแน่นอนและเพียงพอต่อความต้องการที่แท้จริง อนึ่งสิ่งที่จะต้อง อยู่ในโครงการพัฒนาการเกษตร และชนบทก็คือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการรักษาต้นน้ำ ลำธารตลอดจนการพัฒนาสิ่งแวดล้อม จำเป็นที่จะต้องกระทำการควบคู่กับการผลิตเพื่อหวังผลระยะยาวและเป็น ประโยชน์แก่อนุชนรุ่นหลัง หากใดเห็นเรื่องหนึ่งด้านหนึ่งและปฏิบัติในหลักสูตรของการศึกษาทุกระดับ ในชนบทก็จะทำให้เกิดผลประโยชน์ต่อส่วนรวมมากยิ่งขึ้น

สำหรับพลังใหม่ที่จะสร้างขึ้นในชนบทในปัจจุบันและอนาคตรัฐควรเร่งส่งเสริมเป็นพิเศษคือ การเตรียมเยาวชนให้ได้รับมรดกในอาชีพเกษตร และอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ทั้งนี้โดยการ สร้างทัศนคติให้แก่วัยรุ่นใหม่ที่อาศัยอยู่ในชนบทได้รับความรู้ความชำนาญในวิธีการเกษตรที่ทันสมัย คือการศึกษาด้วยการทำจริงและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นนั้น ๆ โดยการใช้เทคโนโลยีการเกษตร และการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้รับผลิตผลสูงจากการลงทุนต่ำ สิ่งที่จะต้องเน้นเป็นพิเศษคือ การทำฟาร์มแบบปรกติ และการปลูกพืชเศรษฐกิจหมุนเวียนตลอดปีให้เห็นผลทันตาและมั่นคง ควรส่งเสริม ให้เกษตรกรในปัจจุบันเตรียมสร้างงานไว้ให้ลูกหลานในอาชีพเกษตรที่ครบวงจรการผลิตตลอดจนวิชิ การเพิ่มพูนรายได้จากด้านอื่น ๆ เพื่อให้ครอบครัวมีการอยู่กินดี ผลสะท้อนจากการพัฒนาพลังคนรุ่นใหม่ นี้จะทำให้เยาวชนในชนบทมีการชวนชววยให้ได้รับการศึกษาสูงขึ้นในอันที่จะใช้ความรู้ปรับปรุงเทคนิคการ ทำฟาร์มให้ทันสมัย ซึ่งจะเป็นสิ่งจูงใจให้พลังคนรุ่นใหม่ในชนบทหันมาสนใจมาประกอบอาชีพ เกษตรมากขึ้น นอกจากจัดการศึกษาการเกษตรในสถาบันแต่ละระดับท้องถิ่นแล้ว ควรจัดหลักสูตรระยะสั้นแก่ผู้ที่ประสงค์ จะเป็นเกษตรกรในอนาคตด้วยเนื้อหาในหลักสูตรควร เน้นทั้งการจัดการฟาร์มและการจัดการบ้านเรือนด้วย เพราะการเกษตรสมัยใหม่จะทำให้เกษตรกรรักท้องถิ่น รักท้องนา รักที่จะสร้างครอบครัวและพอใจที่จะช่วย กันทำนุบำรุงท้องถิ่นของตนเอง ผลที่จะได้รับนอกเหนือจากดังกล่าวมานี้คือการเสริมสร้างงานพัฒนา สังคมชนบท เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางของเราที่กำลังก้าวไปสู่ยุคใหม่ในทุก ๆ ด้าน

เมื่อการสร้างพลังใหม่ในชนบทเป็นการสร้างหลักเศรษฐกิจของประเทศดังกล่าวมาแล้ว งานที่ต้องทำความเข้าใจกันไว้ก็คือ การสร้างสถาบันการศึกษาเกษตรที่เหมาะสม เพื่อพัฒนากำลังคนให้เป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาการเกษตรดังกล่าวมาแล้วข้างต้น โดยเฉพาะการที่จะให้มีผลิตผลทางการเกษตร สำหรับบริโภคเพียงพอภายในประเทศ และมีเหลือพอที่จะส่งไปจำหน่ายต่างประเทศได้บางส่วน

ตลอดจนเป็นสิ่งจำเป็นในฐานะการครองชีพของชาวชนบทที่มีมาตรฐานสูงขึ้นตลอดไป เพราะผู้ที่ประกอบอาชีพ
 การเกษตรยุคใหม่จะคงเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถจริง ๆ ทั้งรู้จักใช้ความรู้และเผยแพร่ให้เป็น
 ประโยชน์ต่อเกษตรกรไร่รวกเร็วทันเหตุการณ์ รู้จักการใช้ที่ดินและเทคนิคการปลูกใหม่ ที่ถูกต้องตามหลัก
 เศรษฐศาสตร์ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีความต้องการที่จะเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตนเองโดยไม่
 หยุดยั้ง ดังนั้นโครงการศึกษาในสถาบันดังกล่าวจะมีการเน้นถึงผู้ใฝ่หาการศึกษาทั้งในระดับขั้นต้น
 ในท้องถิ่นที่หลักสูตรการเกษตรต่อเนื่องกันมาโดยตลอดจนถึงขั้นสูง เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสได้ศึกษาต่อเต็ม
 ความสามารถตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคลและตามความต้องการของชุมชน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้าง
 ให้ชุมชนเกิดความพอใจ ก็จะมีส่วนบรรเทาและสามารถหลีกเลี่ยงจากปัญหาต่าง ๆ ซึ่งรัฐบาล
 กำลังประสบอยู่ได้ เพราะประเภทหรือชนิดของการศึกษา ที่ชาวชนบทได้รับจะมีผลต่ออนาคตของเขา
 เหล่านั้นรวมทั้งด้านทัศนคติ และความคิดแนวใหม่ที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่าง
 รวดเร็ว สิ่งที่ต้องเน้นในการพัฒนาการเกษตรก็คือการกระทำในสิ่งที่ต้องทำก่อนอย่าง เร่งด่วน
 เพื่อให้สอดคล้องกับความผันผวนทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ สิ่งนั้นก็คือการจัด
 ระบบการศึกษาให้แตกต่างตามความต้องการของแต่ละชุมชนในชนบทและควรแยกจากตัวเมือง
 ผู้เขียนได้ติดตามชาวที่วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่จะขอจัดตั้งเป็นสถาบันเทคโนโลยี
 การเกษตรตลอดมา เพราะสถาบันการเกษตรแบบนิวคูลุประสงคที่สร้างขึ้นในต่างประเทศเขาเน้น
 การสอนที่มุ่งที่จะให้เป็นประโยชน์โดยตรงและทันต่วงที่ต่อการแก้ปัญหาของสังคม และเศรษฐกิจ
 ในชนบทโดยเฉพาะ โดยการนำเอาเทคโนโลยีการเกษตรที่ทันสมัยและวิทยาศาสตร์ประยุกต์มา
 เสริมสร้างและคำจูนเศรษฐกิจให้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชนบทอย่างแท้จริง เป็นการจัดการศึกษา
 แนวใหม่ซึ่งจัดโดยลึกลึมาแล้ว น่าจะไ้จัดสร้างขึ้นในเมืองไทยสักหนึ่งแห่งก่อนเมื่อได้รับผลสำเร็จ
 และเป็นสถาบันที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเกษตรในท้องถิ่นจนเป็นที่ยอมรับกันแล้วควรจะได้
 มีโครงการสร้างตามภาคต่าง ๆ ภาคละหนึ่งแห่งตามลักษณะการผลิตที่แตกต่างกันไปตามแผนระยะ
 ยาวและตามความเหมาะสมที่แท้จริง ผู้เขียนขอสนับสนุนด้วยความจริงใจแก่สถาบันที่จะต้องวาง
 เป้าหมายอย่างชัดแจ้ง โดยเฉพาะเน้นการสอนให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการผลิต
 และอุตสาหกรรม เกษตรและธุรกิจเกษตรโดยเพิ่มการสอนด้านการจัดการ โดยให้นักศึกษาได้ศึกษา
 ทางานทฤษฎี และภาคปฏิบัติให้ควบคู่กันไป ตลอดจนการฝึกงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีพเกษตรทั้งในฟาร์ม
 สหกรณ์เกษตร โรงงานอุตสาหกรรมเกษตรและงานเกี่ยวธุรกิจเกษตรทุกด้านก่อนที่จะออกไปประกอบ

อาชีพ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าเมื่อศึกษาสำเร็จแล้วจะต้องออกไปประกอบอาชีพการเกษตร
 อย่างแน่นอนเพราะนอกจากจะมีรายได้ดีกว่าราชการแล้ว ยังมีโอกาสช่วยแก้ปัญหาเรื่อง
 ปากเรื่องท้องของประชาชน และไต่ถามบำรุงท้องดินของตนเองอีกด้วย แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น จะคงจัก
 เพื่อคุณภาพเท่านั้น เพราะจะเป็นผู้ที่มีความพร้อมทุก ๆ ด้าน เพื่อออกไปเป็นผู้นำท้องดินอย่างมี
 ประสิทธิภาพที่สุด ซึ่งจะคงเป็นผู้ประสานงานระหว่างกำลังคนระดับกลาง และระดับวิชาการ
 จากหน่วยราชการต่าง ๆ ใกล้เคียง ๆ กับการทำงานร่วมกับเกษตรกรขณะเดียวกันก็เป็นเกษตรกร
 และนักธุรกิจเกษตรที่อีกด้วย ทั้งนี้เพราะมีความสามารถในด้านการผลิต, การตลาดและใช้ประโยชน์
 จากผลิตภัณฑ์ การสงวนทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์ในท้องถิ่น ตลอดจนการจัดการฟาร์ม
 และบ้านเรือน

วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ เทาที่ผู้เขียนได้รู้จักและเคยไปปฏิบัติงานนั้นมีความ
 พร้อมทุก ๆ ด้านและทั้งนี้ยังได้รับประโยชน์จากนักวิชาการตามสถาบันวิจัยการเกษตรต่าง ๆ ที่อยู่ข้าง
 เคียงเห็นการระดมทรัพยากรมาใช้ในการจัดการศึกษาโดยการลงทุนที่น้อย แต่ได้ประโยชน์มากที่สุด
 กอปรทั้งวิทยาลัยแห่งนี้ได้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2477 โดยกระทรวงธรรมการ พอ 3 - 4 ปีต่อมา
 ได้เปลี่ยนไปสังกัดกระทรวงเกษตรธิการรวม 10 ปี จึงได้ย้ายมาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจน
 กระทั่งปัจจุบันนี้ผู้สำเร็จออกไปช่วยพัฒนาประเทศรวมเป็นพันคน ผู้เขียนซึ่งมีความเห็นว่าควรจะได้
 รับการสนับสนุนส่งเสริมให้เป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ซึ่งผู้เขียนมีความเชื่อเหลือเกินว่าจะ
 เป็นสถาบันที่ช่วยเหลือ เกื้อกูลทางด้านวิชาการแก่เกษตรกรโดยแท้แก่ผลผลิตผู้ประกอบอาชีพการเกษตรและ
 ผู้ประสานงานการสถาบันการเกษตรชั้นสูงอื่น ๆ และหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร
 และชนบทในระบบการเกษตรสมัยใหม่

ประสงค์ วรยศ

รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่

30 เมษายน 2517

แนวทางการพัฒนาวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ แม่โจ้

ตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา วิทยาลัยมีหน้าที่จัดการศึกษา อบรม และส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชนให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล และสอดคล้องกับการพัฒนาทาง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น จัดการศึกษาอบรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ และ/หรือระดับอุดมศึกษา จัดการศึกษาและฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น หรือหลักสูตรพิเศษเป็นครั้งคราว ตลอดจนการวิจัยและให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานต่าง ๆ

ในปัจจุบัน วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่แม่โจ้ ได้จัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ และระดับวิชาชีพชั้นสูง (เทคนิคเกษตร) ในสาขาพืชกรรม, สัตวบาล และ ชุมกิจเกษตร โดยมีวิชาในสาขาวิชาเกษตร ส่งเสริมเกษตร และการศึกษาเกษตร เป็นวิชาบังคับ นอกจากนี้ยังมีวิชาสามัญและสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานเกี่ยวกับเทคนิคเกษตร สมัยใหม่ โดยเปิดให้ศึกษาเป็นทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือกตามความถนัดและความต้องการของแต่ละบุคคล เพื่อเตรียมตัวไปประกอบอาชีพและศึกษาต่อ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ยังได้จัดการศึกษาและฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดีตลอดมา เช่น การฝึกอบรมการเกษตรแก่ตำรวจชายแดน ชาวเขาเผ่าต่าง ๆ และเกษตรกร ทรหมุ่ เป็นต้น ซึ่งก็ได้จัดการศึกษาตรงตามวัตถุประสงค์ที่กรมอาชีวศึกษาได้วางไว้ทุกประการ

ในปัจจุบันจะเห็นว่าทุกประเทศที่กำลังอยู่ในยุคพัฒนาต่างก็เร่งรัดปรับปรุงและส่งเสริมการศึกษาในด้านอาชีวเกษตร และเทคนิคเกษตรมากขึ้น รวมทั้งให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาครูใหญ่ และเกษตรกรหมุ่ เพื่อให้มีกำลังคนพอเพียงช่วยกันทำนุบำรุงประเทศในด้านเศรษฐกิจ โดยเน้นถึงความสำคัญของการจัดสอนวิชาอาชีวเกษตรให้เป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้รับการศึกษาได้รับประโยชน์ซึ่งเป็นผลจากการกระทำมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ได้เน้นถึงความสำคัญของกิจกรรมทางเทคนิคเกษตร คานต่าง ๆ ชุมกิจเกษตร การใช้เครื่องมือทันสมัย การถนอมอาหาร ถนอมผลิตภัณฑ์ในฟาร์ม และการสงวนทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อหวังผลระยะยาว ยิ่งไปกว่านั้นยังได้เน้นถึงองค์การ เกษตรกรในอนาคตและองค์การที่เกี่ยวข้องกับการฝึกฝนผู้ที่จะออกไปประกอบอาชีพทางด้านเกษตร ตลอดจนการฝึกอบรมลักษณะผู้นำใน

ชนบทแถวชนที่ไม่มีโอกาสศึกษาต่อในโรงเรียน เกษตรกรในอนาคต เกษตรกรหนุ่ม และ เกษตรกรผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นผลช่วยเหลือและส่งเสริมในด้านพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะทาง การเกษตร ธุรกิจและสังคมให้เป็นผลดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงทาง เกษตรธุรกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งของประเทศที่มีสภาพทาง เกษตร ธุรกิจและสังคม ส่วนใหญ่อาศัย เกษตร ธุรกิจการ เกษตร และอาศัยชาวชนบทเช่นประเทศไทย จะต้องขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงใดสักส่วน และจะต้อง เน้นหนักในท้องถิ่นที่จำเป็นพร้อมอยู่แล้วในการวางแผนพัฒนา เช่น การศึกษาเยาวชนระดับต่าง ๆ ให้สอดคล้องซึ่งกันและกัน การรวมกลุ่มของ เกษตรกรหนุ่มและ เกษตรกรผู้ใหญ่ ดิน เชื้อ การ เกษตร ธุรกิจ เกษตร และการพัฒนาที่ดิน เพื่อใช้ในการ เกษตรให้โดยผลดี ในขณะที่เดียวกันก็ควรวางแผน พัฒนาการ เกษตรควบคู่กันไปกับอุตสาหกรรม

สำหรับปัญหาทาง เกษตร ธุรกิจของประเทศในปัจจุบันก็คือ เกษตรกรมีรายได้น้อย ซึ่ง เกี่ยว กันกับผลผลิต มาตรฐานการผลิต และคุณภาพของผลผลิต ซึ่งงานธุรกิจและอุตสาหกรรมจะต้อง เน้นมากขึ้นกว่านี้ ทั้งนี้โครงการพัฒนาการศึกษาและมีอบรมแก่ เกษตรกรและอุตสาหกรรม ควรจะทำความคุ้นไปทั้งใน การศึกษาทุกระดับตั้งแต่ประถม ศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา เพื่อจะผลิตกำลังคนระดับกลางทาง การเกษตรและอุตสาหกรรม เพื่อแก้ปัญหาในช่องว่างของ การศึกษา ในขณะที่เดียวกันกับการรวมกลุ่มของ เกษตรกร เพื่อจัดตั้งสหกรณ์ เกษตรให้โดยผลทาง การผลิต การจำหน่าย และอุตสาหกรรมควรจะได้รับ การส่งเสริมอย่าง เร่งด่วน เพื่อให้ การพัฒนาการ เกษตรโดยผลแบบ นอน จึงจำเป็นต้องฝึกกำลังผู้ผลิต ผู้ประกอบธุรกิจ และส่วน ราชการที่เกี่ยวข้องให้ช่วยกัน ทั้งเป็นการ ส่งเสริมและดึงเอาประชาชนมีบทบาทรวมงานกับรัฐ ในการพัฒนา เกษตร ธุรกิจและการศึกษาในท้องถิ่นให้มากขึ้น

ส่วนปัญหาทางด้านสังคมซึ่งกำลัง เปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ปัญหาสำคัญก็คือของว่างแห่งวัย และของว่างแห่ง สังคมเยาวชนปัจจุบันที่เกิดขึ้นมาอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกับเยาวชนรุ่น เกา มากมาย เพราะในปัจจุบันอยู่ในระยะการพัฒนาทางวัตถุอย่าง กว้างขวาง ซึ่งเยาวชนปัจจุบันได้ รับความสะดวกสบาย/สบาย ฐานะการ ทั้งมีความต้องการ ผิดแผกแตกต่างไปจากเยาวชนรุ่น เกา เป็นอันมากคือ มีความคุ้นเคยกับการ ดำรงชีวิตแบบใหม่ ซึ่งมีความนิยมและต้องการ ทางวัตถุมาก โดยไม่มีเหตุผล เป็นความต้องการความสะดวกสบายโดยไม่คำนึงถึงความ เหมาะสมและ ความสามารถของตนเอง ซึ่งเมื่อมีการพัฒนาวัตถุแล้ว การพัฒนาทาง จิตใจหรือการพัฒนา

เมืองหลวงอำเภอหมานในชนบทด้วยแล้ว ทำให้เกิดปัญหาสังคมมากขึ้นทุกปี จำเป็นต้องมีโครงการพัฒนาการศึกษาที่ถูกต้อง เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นแล้วและกำลังจะเกิดขึ้นอีกในอนาคตอันใกล้ ปัญหาที่ว่าอย่างไรจึงจะได้แก่ศึกษาที่สำเร็จจากอาชีวเกษตรและเทคนิคเกษตรแล้วคิดปรับปรุงท้องถิ่นของตน โดยไม่คิดที่จะไปอยู่ในเมืองหรือท้องถิ่นที่เจริญกว่า ซึ่งตามความเป็นจริงแล้วในเมืองหลวงก็ไม่ม้งานว่างเพียงพอสำหรับเยาวชนเหล่านั้น หรือแม้บางก็ต้องการฝึกฝนความรู้และความสามารถ ดังนั้นการจัดการศึกษาก็เพื่อที่จะมุ่งให้เยาวชนได้เรียนสิ่งที่จะต้องทำในชนบทมากกว่าที่จะนำไปใช้ในในเมือง โดยเน้นให้รู้จักคนควาเพิ่มเติมในตนเอง และเน้นการสหกรณ์ในเรื่องที่จะนำไปใช้กับชีวิตประจำวันและใช้ในสังคมชนบท ยิ่งไปกว่านั้นจะต้องจัดหลักสูตรใหม่ความสามารถที่จะช่วยตัวเองและผู้อื่นได้ในทุกระดับหรือชั้นของการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ทุกคนประกอบอาชีพและได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนได้เหมาะสมเป็นขั้น ๆ และเมื่อจบการศึกษาแล้วก็จะได้ทำงานตามความถนัด ความสามารถ ความสนใจ และตามบุคลิกภาพของตน

จากความจำเป็นอย่างเร่งด่วนและปัญหาเศรษฐกิจและสังคมทั้งโลกความแล้วข้างบนทำให้เกิดแนวใหม่ในการจัดการศึกษา ณ วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ แม่โจ้ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ ตลอดจนแผนพัฒนากำลังคนแห่งชาติให้ได้รับผลให้แน่นอนและตรงตามเป้าหมายยิ่งขึ้น ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาการศึกษาในระดับอาชีวเกษตรและเทคนิคเกษตร เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตร ดังนั้นสิ่งแรกที่จะต้องเน้นก็คือ นโยบาย วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ แม่โจ้ คือมุ่งให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถทั้งด้าน การผลิต ธุรกิจ และอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อให้สามารถช่วยตัวเองได้ควยความมั่นใจและมีความสำเร็จในการประกอบอาชีพทางการเกษตรที่แท้จริง นอกจากนี้จะต้องมุ่งฝึกฝนทางด้านลักษณะความเป็นผู้นำ มีความเข้าใจและซาบซึ้งในการเกษตรสมัยใหม่และชีวิตชนบท มุ่งให้สามารถในระดัมีการดำเนินการหรือจัดการได้ ทั้งรู้จักใช้และรู้จักสงวนทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นประโยชน์ และมีประสิทธิภาพ และโครงการจัดการศึกษาทุกโครงการจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์และมีประโยชน์ต่อชุมชน โดยถือว่าวิทยาลัยเป็นศูนย์บริการของชุมชนทางด้านการศึกษาเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรด้วย ในขณะที่เดียวกันก็จัดการศึกษาไว้สำหรับผู้ที่มีโอกาสจะศึกษาต่อได้เต็มความสามารถ

โดยมุ่งศึกษาเทคโนโลยีขั้นสูงขึ้นตามลำดับ เพื่อจะได้เป็นที่ยอมรับของ เกษตรกรในฐานะพนักงาน
ส่งเสริมและงานด้านอื่น ๆ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จากความเป็น
จริงในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับวิชาชีพชั้นสูงที่มีฐานะและความสามารถดี
จะศึกษาดูงานในโรงงานได้ แต่มหาวิทยาลัยในเมืองไทยไม่สามารถรับเขาได้ศึกษาได้ จึงไปศึกษาดู
ทางประเทศเป็นจำนวนมาก ทำให้เสียค่าแห่งเงินตราต่างประเทศปีหนึ่ง ๆ มากมาย

ขั้นตอนไปก็คือการจักหลักสูตรที่เหมาะสมกับสภาพของเมืองไทย ซึ่งกำลังอยู่ในขั้นพัฒนา
ไปสู่การเกษตรแบบใหม่ และตรงตามวัตถุประสงค์กว้างขวางตาม โดยจัดสาขาวิชาเรียนเป็น 3
ประเภท คือ

ก. วิชาพื้นฐานของการเกษตร โดยอาศัยวิชาวิทยาศาสตร์เข้าช่วย เช่น วิชาเคมีและปฏิกิริยา
การปฏิกิริยาพืชที่ของธาตุอาหารเคมี เกษตรและคณิตศาสตร์ เกษตรในระยะเริ่มแรกของการสอน
เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเสียก่อน แล้วมุ่งการศึกษาที่สูงขึ้นทางด้านเกษตรที่จะนำไป
ใช้ได้ทันที ดังนั้นการสอนจึงมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เกี่ยวกับเทคนิคในการทำและนำเอา
ไปใช้ได้เหมาะสม ตลอดจนการทดลองจนกว่าเพิ่มเติมเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นแต่ละแห่ง
และถูกทดลองตามหลักเศรษฐศาสตร์ที่แท้จริง

ข. วิชาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้ผลิตผล วิชาเหล่านี้การสอนมุ่งในลักษณะหลักการและ
วิธีการผลิตพืชและสัตว์ที่ถูกทดลองทั้งปริมาณและคุณภาพ โดยมุ่งการผลิตไปสู่การอุตสาหกรรมเพื่อนำไป
ใช้ให้เกิดประโยชน์ในมันปลาย เช่น วิชาต่าง ๆ ในสาขาพืชกรรม สัตวบาล วิชาอาหารและผลิต
ภัณฑ์เกษตร โดยเน้นถึงระบบการทำงาน การบังคับขบวนการของการเจริญเติบโตของพืชและสัตว์
ตลอดจนวิธีการที่จะรักษาผลิตผลและแปรสภาพของผลิตผลให้เป็นประโยชน์ทางด้านอาหาร ซึ่งเป็น
ผลทำให้ระดมการกินอยู่ของชาวชนบทที่ขึ้นและขายผลิตผลไ้มากขึ้น

ค. วิชาแบบประสม เป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฟาร์ม ธุรกิจเกษตร และการ
ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของทั้งการผลิต การจัดการ และการจำหน่าย ซึ่งรวมถึงการรวบรวมและการวิเคราะห์
งานต่าง ๆ ภาย เพื่อที่จะมุ่งไปสู่การตัดสินใจ นำความรู้ที่ชามสามารถให้เกิดประโยชน์ในการวาง
โครงการ การแก้ปัญหา การจ้างแรงงาน พรหมทั้งการควบคุมงานทุก ๆ ด้านไปด้วย

นอกจากนี้ยังมีสาขาวิชาเรียนที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีทางการเกษตร เฉพาะอย่างที่จะนำเอา

ไปใช้ในการผลิตแต่ละสาขาที่กล่าวมาให้โดยลึกลับ มีประโยชน์และมีประสิทธิภาพต่อวิชาทาง เกษตร
 เช่น เครื่องมือเกษตร ไฟฟ้าในฟาร์ม ขอบประนาในฟาร์ม รวมทั้งสาขาวิชาที่มุ่งให้เอาความรู
 ไปเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนการฝึกฝนให้ไปสอนวิชา เกษตรตามโรงเรียน
 เรียบและวิทยาลัยต่าง ๆ คือ ใคฝึกอบรมด้วยวิธีสอนและสาธิตการ เกษตร ซึ่งหลักสูตรเหล่านี้จะ
 ต้องจัดไว้เพื่อให้บุคคลใดเลือกเรียนสาขาวิชาที่ตนชอบและถนัดใคได้เต็มที่ และจำเป็นต้องวางหลักสูตร
 ในหลักศึกษามีความสามารถใคมีโอกาสก้าวหน้าจากระดับหนึ่งไปยังอีกระดับหนึ่งได้ เช่น จากผู้ที่มีความ
 ความรู้ทางเกษตรทั่วไป (ระดับมัธยมศึกษา) ไปเป็นขั้นเทคนิคเกษตรระดับกลางและเทคนิค
 เกษตรขั้นสูง (เทคโนโลยี) ซึ่งเทียบเท่าขั้นปริญญาตรีตามลำดับเป็นต้น ทั้งนี้เพื่อผลิตกำลังคนให้
 ได้ทั้งคุณภาพและปริมาณ โดยเน้นให้นักศึกษาเรียนจากการกระทำหรืองานฝึกหัดโดยกระทำ หรือ
 ฝึกหัดจาก โครงการ เกษตรให้สอดคล้องกับการสอนในห้องเรียนและการ เกษตรในห้องดิน ทั้งสภาพ
 และขนาดที่เหมาะสมที่จะนำเอาความรู้ไปทำได้จริง ๆ และมีความสามารถจนกว่าวิจัยแบบประยุกต์
 ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นใคอีกด้วย ทั้งเป็นการผลิตกำลังคนให้ตรงตามความต้องการของหน่วยงาน
 ต่าง ๆ ที่จะรับนักศึกษาเข้าทำงานนอกเหนือจากที่ไปประกอบอาชีพทางการ เกษตร ด้วยตนเอง

ดังนั้นการจัดการ ศึกษาในวิทยาลัยเกษตรกรรม เชียงใหม่ แม่โจ้ จึงมุ่งไปในด้านที่เกี่ยวข้อง
 กับการสอน การค้นคว้าวิจัย เพื่อช่วยแก้ปัญหาในห้องดินและการส่งเสริมเผยแพร่การ เกษตร
 สำหรับเป้าหมายในด้านการสอนนั้น ส่วนใหญ่มุ่งไปในการนำเอาหลักวิทยาศาสตร์มาใช้เกี่ยวกับ
 การผลิตแบบใหม่ และการผลิตกำลังคน เพื่อใคมีความสามารถทางด้านภาคปฏิบัติที่จะเข้ากับสภาวะ
 สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นและประเทศใคเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นการ เสริมสร้างบุคคลใคให้มีสมรรถภาพทาง
 ด้านเทคนิคเกษตร และมีลักษณะความเป็นผู้นำ เพื่อความเจริญของชุมชน ซึ่งพอจะสรุปเป็นข้อ ๆ
 ได้ดังนี้

- (1) เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีสมรรถภาพในการแก้ไขปัญหาค้นเทคนิคเกษตร เศรษฐ-
 ศาสตร์ ปัญหาค้นตัว และปัญหาในสังคมทั่วไป
- (2) เพิ่มพูนความสามารถของนักศึกษาในการอยู่อาศัยใคมีประโยชน์ต่อคนอื่นและต่อ
 สังคมและใคมีความพอใจในชีวิตชุมชน
- (3) ใคมีความรู้และประสบการณ์ใควิชาที่เกี่ยวข้องของพอสมควร

(4) เปิดโอกาสให้นักศึกษามีความรู้ความชำนาญในวิชาการ คำนวณหนึ่ง เป็นพิเศษ โดยเฉพาะคณะเทคนิคการเกษตร ตลอดจนเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมทางการเกษตร

เพื่อที่จะได้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาถึงความก้าวหน้า วิทยาลัยเกษตรกรรม เชียงใหม่ แมโจ จึงได้วางโครงการการศึกษาเพื่อช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติไว้ 3 โครงการ คือ

โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาการศึกษาระดับเทคนิคเกษตรในวิทยาลัยเกษตรกรรม เชียงใหม่ แมโจ พ.ศ. 2514 - 2518 เพื่อเสนอจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมทางการเกษตร ในเนื้อที่จำนวน 1,250 ไร่

โครงการที่ 2 โครงการจัดการศึกษาระดับอาชีวเกษตรและการใช้ที่ดินในจังหวัดลำปาง พ.ศ. 2514 - 2517 เพื่อเสนอจัดตั้งวิทยาลัยเกษตรกรรมแมโจ ลำปาง ในเนื้อที่จำนวน 1,600 ไร่ ซึ่งจะขยายไปอีกประมาณ 1,000 ไร่

โครงการที่ 3 โครงการใช้ที่ดินและแหล่งน้ำในท้องที่ อำเภอคอยสะแก๊ก จังหวัดเชียงใหม่ โดยความร่วมมือของกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตร พ.ศ. 2514 - 2517 เพื่อเสนอจัดตั้งศูนย์อบรมหลักสูตรระยะสั้นและส่งเสริมการตั้งศูนย์วิทยากรธรรมชาติและจัดทำสวนป่า ในเนื้อที่จำนวน 1,000 ไร่ ซึ่งจะขยายไปอีกประมาณ 1,000 ไร่

โครงการพัฒนาการศึกษาระดับเทคนิคเกษตรในวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ แมโจ

พ.ศ. 2514 - 2518

ทางวิทยาลัยมีโครงการและแนวการจัดทำดังต่อไปนี้-

(1) บุงจัดการศึกษาระดับวิชาชีพชั้นสูงหรือเทคนิคเกษตรหลักสูตร 2 ปีเป็นหลัก เพื่อผลิตกำลังคนระดับกลางทั้งคุณภาพและปริมาณ โดยขยายระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกเกษตรกรรม หลักสูตร 3 ปีไปจัดที่วิทยาลัยเกษตรกรรมแมโจ ลำปาง ณ ตำบลพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

(2) จัดการศึกษาระดับเทคนิคเกษตร โดยจัดหลักสูตรเป็น 2 ประเภท คือ -

ก. หลักสูตรตัดตอน คือจบเพียงระดับเทคนิคเกษตร (Terminal Program)

โดยมุ่งผลิตกำลังคนให้มีความชำนาญพิเศษในแต่ละสาขา เช่น สาขาเทคโนโลยีทางการเกษตร (Agricultural Technology) ซึ่งเรียนหนักทางพืชกรรม สัตวบาล ช่างเกษตร สาขาธุรกิจเกษตร (Agribusiness) สาขาอุตสาหกรรมการเกษตร (Agricultural - Industry) สาขาส่งเสริมเกษตรและศึกษาเกษตร (Agricultural Extension and Education)

ข. หลักสูตรต่อเนื่อง (Continuation Program) โดยมุ่งให้เรียนวิชาพื้นฐานทางการเกษตร เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสังคมศาสตร์ และเกษตรทั่วไป (General Agriculture) เพื่อเตรียมตัวนักมีกษัตริย์ปริญญาในมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(3) เตรียมการ เพื่อเสนอจัดการศึกษาระดับเทคนิคเกษตรขั้นสูงหรือเทคโนโลยีทางการเกษตร หลักสูตร 4 ปีต่อจากประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ (หลักสูตร 3 ปี) หรือต่อจากหลักสูตรต่อเนื่อง (Continuation) อีก 2 ปี ซึ่งเป็นบุคคลที่ทำงานได้ทั้งในฟาร์มและสำนักงาน หรือมีความรู้ความสามารถทั้งด้านทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งจะต้องศึกษาการวางแผนสิ่งงานและการวิจัยแบบประยุกต์ เพื่อผลิตกำลังคนระดับเทียบเท่าปริญญาตรี

(4) เตรียมการ เพื่อเสนอจัดการศึกษาด้านฝึกหัดครูเกษตรระดับเทียบเท่าปริญญา ซึ่งในปัจจุบัน โรงเรียนและวิทยาลัยเกษตรกรรมยังขาดแคลนครูเกษตรอีกมาก ทั้งเป็นการส่งเสริมโครงการมัธยมแบบประสม และระดับประถมศึกษาในท้องถิ่นของภาคเหนืออีกด้วย

(5) ทำการส่งเสริมอาชีพชาวเขาเผ่าต่าง ๆ และจัดหลักสูตรระยะสั้นแก่ชาวเขา โดยการทำงานและประสานงานร่วมกับหน่วยราชการและองค์การที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด

(6) ในการศึกษาวิชาชีพเกษตรกรรมตามความต้องการของท้องถิ่น โดยเปิดเป็นหลักสูตรระยะสั้นขึ้น โดยเฉพาะให้การศึกษเพิ่มเติมแก่เกษตรกรหนุ่ม เกษตรกรผู้ใหญ่ และประชาชนผู้สนใจทั่วไป

(7) ทำการค้นคว้าวิจัยในระดับท้องถิ่น เพื่อหรวมือและช่วยเหลือเอกชนในท้องถิ่นทางด้านวิชาการ ทั้งด้านเทคนิคเกษตร ธุรกิจเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร โดยการปรับปรุงฟาร์มของวิทยาลัยให้ทันสมัยเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีและใช้เป็นแหล่งสาธิตได้อีกด้วย

(8) ให้ความร่วมมือช่วยเหลือและประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชนของภาคเหนือ ตลอดจนการสงวนทรัพยากรธรรมชาติและรักษาคนนำสัตว์

โครงการจัดการศึกษาระดับอาชีวเกษตรและการใช้ที่ดินจังหวัดลำปาง

พ.ศ. 2514 - 2517

ทางวิทยาลัยมีโครงการและแนวการจัดตั้งต่อไปนี้ -

(1) มุ่งจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกเกษตรกรรม (อาชีวเกษตร) หลักสูตร 3 ปีเป็นหลักทั้งปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและประชาชน ทั้งเป็นการแก้ปัญหาให้เยาวชนที่มีเรียนหรือฝึกอบรมหรือมีงานทำ ทั้งนำความรู้และประสบการณ์ไปประกอบอาชีพได้อย่างดีอีกด้วย

(2) มุ่งให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับรัฐในการจัดการศึกษาท้องถิ่น เพื่อให้เอกชนมีบทบาทในด้านการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

(3) จัดให้นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝนทางภาคปฏิบัติ มีประสบการณ์จากสภาพการณ์และบรรยากาศที่เหมาะสมอย่างแท้จริง รวมทั้งขนาดและประเภทของฟาร์มซึ่งสามารถนำเอาวิธีการและประสบการณ์ไปเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคตด้วยความมั่นใจในรูปของการเรียนจากการกระทำ และศึกษาจากปัญหาในโครงการเกษตร ทั้งรู้จักแก้ปัญหาโดยมีครูที่ปรึกษาให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ทั้งเป็นการส่งเสริมกิจกรรมขององค์การเกษตรกรในอนาคตและหน่วยอาสาพัฒนาไปด้วย

(4) จัดเป็นศูนย์ฝึกผู้นำเยาวชน พร้อมทั้งฝึกอาชีพด้านเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรควบคู่ไปด้วย เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

(5) ให้ความร่วมมือและประสานงานด้านวิจัยและส่งเสริมการเกษตร ธุรกิจเกษตร การจัดการฟาร์ม อุตสาหกรรมเกษตร การใช้เครื่องมือเกษตร และการพัฒนาท้องถิ่นกับหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลและมูลนิธิอื่น ๆ ที่มีโครงการทำงานในค่านนี้ และส่งเสริมการผลิตวัตถุดิบให้เพียงพอแก่การจำหน่ายและเพื่ออุตสาหกรรมจะโคขยายตัวได้มากขึ้น

(6) จัดศูนย์ฝึกอบรมการเกษตรแก่ชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ในรูปหลักสูตรระยะสั้น โดยเน้นถึงวิธีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพ รวมทั้งการรักษาค้นนำลำธารและการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์และหวังผลระยะยาว และเป็นการยับยั้งการทำไร่แบบเลื่อนลอย โดยส่งเสริมให้ทำไร่แบบถาวร ทั้งส่งเสริมให้เป็นพลเมืองดีของชาติ

(7) ส่งเสริมให้เอกชนมีบทบาททางด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม โดยใช้ผลผลิตจากการเกษตร โดยวิทยาลัยช่วยวางแผนนักกำลังผลิตทางการเกษตร ผู้ประกอบธุรกิจและหน่วยราชการ

เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดการผลิต การตลาด และอุตสาหกรรม มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เพื่อเปลี่ยนระบบการเกษตรแบบเลี้ยงตัวเอง เป็นรูปการเกษตรแบบการทำหรือธุรกิจที่มีรายได้สูงและมั่นคงถาวร

(8) จัดเป็นไรฟีกของนักศึกษาในระดับเทคนิคเกษตรของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ แม่โจ้ ทางด้านพืชกรรม สัตวบาล ธุรกิจเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อเชื่อมให้ทั้งสองสถาบันเป็นเครือเดียวกัน โดยทำงานร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านวิชาการ ทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ. 4, 5, 6) ที่วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ ลำปาง ได้ศึกษาหาได้เต็มความสามารถในระดับเทคนิคเกษตร เทคโนโลยีการเกษตร และระดับปริญญาในมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศ และสามารถศึกษาต่อได้ที่วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่

โครงการพัฒนาที่ดินและแหล่งน้ำในท้องถิ่นที่อำเภอคอยสะเกิด โดยความร่วมมือของกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตร พ.ศ. 2514 - 2517

ทางวิทยาลัยมีโครงการและแนวการจัดทำดังต่อไปนี้ -

(1) มุ่งในด้านการจัดระบบงานเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม โดยการระดมทั้งทรัพยากร กำลังคน และธรรมชาติ เพื่อผลิตผลทางการเกษตรและรู้จักใช้ทรัพยากรให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาอย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานเกษตรมีความมั่นคงถาวร มีรายได้และมีเกียรติทัดเทียมกับอาชีพอื่น ๆ ตลอดจนมีความสามัคคีในชีวิตรวมหมู่ และมีความรักท้องถิ่นของตนเอง

(2) มุ่งจัดเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในท้องถิ่นและต่างจังหวัด โดยการจัดทำเป็นสวนอุทยาน ทั้งเป็นประโยชน์โดยให้นักศึกษาได้ฝึกภาคปฏิบัติในวิชาสวนทิวทัศน์ธรรมชาติและวิชาการวางแผนผังบริเวณได้คืออีกด้วย เพราะได้ฝึกจัดทำในสถานที่เข้ากับธรรมชาติจริง ๆ ถือเป็นการเน้นถึงความสำคัญและสามัคคีในทิวทัศน์ธรรมชาติ

(3) มุ่งจัดให้นักศึกษา เกษตรกร และประชาชนทั่วไปได้ศึกษาและมีประสบการณ์เกี่ยวกับการสงวนสัตว์ป่า การรักษากันน้ำลำธาร และการพัฒนาที่ดินให้เป็นประโยชน์ในทางเกษตรกรรมอย่างถาวร

(4) มุ่งส่งเสริมการจัดทำสวนป่าในกรรมและในโรงเรียนและบริเวณสถานที่ที่สูญไปเพื่อให้เกิดความร่วมมือ มีความชุ่มชื้น ฝนตกตามฤดูกาล และเป็นการป้องกันอุทกภัยอีกด้วย

(5) มุ่งใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา เกษตรกรและชาวเขาได้ฝึกอบรมการเพาะปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่บนเนินและไหล่เขา ตลอดจนการบำรุงรักษาพันธุ์ไม้ในป่าที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติในด้านเศรษฐกิจ

(6) มุ่งจักตัวอย่าง ในการจัดการฟาร์มทศและทันสมัยเกษตรกรรมในภาคเหนือ ในการทำฟาร์มขนาดเล็กและขนาดกลางแต่ละประเภท พร้อมทั้งส่งเสริมค่านธุรกิจเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร การจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร และจะเน้นในเรื่องการฝึกอบรมการจัดการฟาร์มเป็นพิเศษ พร้อมทั้งจัดหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรเครื่องที่ควบคู่ไปด้วย

(7) มุ่งพัฒนาลักษณะความเป็นผู้นำที่คึกในชนบท และจัดใหม่คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำท้องถิ่น เพื่อเป็นตัวแทนของชุมชนในขอบเขตที่วิทยาลัยมีผลขอบอยู่ เพื่อวางแผนร่วมกันในการพัฒนาเศรษฐกิจ การศึกษา และช่วยกันทำนุบำรุงท้องถิ่น

(8) มุ่งที่จะประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาของดิน และส่งเสริมอาชีพของประชาชน เช่น กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน และกรมประชาสัมพันธ์ ในกระทรวงมหาดไทย กรมป่าไม้และกรมส่งเสริมเกษตร ในกระทรวงเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน ในกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ เป็นต้น

ตามโครงการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ แม้ใจ ก็กล่าวมาแล้วข้างบนนี้ เมื่อทางวิทยาลัยได้ดำเนินการตามโครงการที่ได้วางไว้ก็จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติได้เป็นอย่างดี ทั้งจะเป็นตัวอย่างที่ดีแก่สถาบันอื่น ๆ ที่มีฐานะเท่าเทียมกันในภาคต่าง ๆ ในกรณีที่จะจัดใหม่โครงการใกล้เคียงกัน โดยมุ่งที่จะให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่นในภาคนั้น ๆ ทั้งจะมีส่วนช่วยพัฒนาการศึกษาด้านอาชีพ เกษตรและเทคนิคเกษตรที่แนวโน้มจะต้องจัดระบบการศึกษาเป็นภาคหรือเขต (Region or Area of Vocational and Technical Agriculture) ซึ่งสมควรแบ่งออกเป็น 5 ภาค คือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือภาคเหนือ และภาคใต้ โดยมีวิทยาลัยเกษตรกรรมซึ่งมีอยู่ในแต่ละภาคอยู่แล้วเป็นศูนย์กลางของความร่วมมือและประสานงานด้านวิชาการ เพื่อจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและประชาชนอย่างแท้จริง ทั้งเป็นการแบ่งเขตการผลิตทางการเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร และพัฒนากำลังคนให้เหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของภาคนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดีคือถ้อย และเป็นพัฒนาการศึกษาที่เท่าเทียมกันทุกภาค ซึ่งผลประโยชน์ที่จะได้รับในขั้นปลายก็คือ ความเจริญก้าวหน้าของการเกษตร ธุรกิจเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร ซึ่งจะ

อำนาจให้เกิดความสมบูรณ์พลสุขแก่เกษตรกรและชาวชนบททั่วประเทศคือ มีรายได้สูงขึ้นและมี
 มาตรฐานการครองชีพสูงขึ้นด้วย ทั้งยังผลให้ประชาชนทั่วไปมีการอยู่อาศัยกันดีตามไปด้วย และมีผล
 ต่อคนไทยประเทศชาติมีความเจริญรุ่งเรืองทัดเทียมหรือไกลเคียงกับประเทศที่ไ้รับการพัฒนา
 แล้ว.

ประสงค์ วรยศ

รองผู้อำนวยการ

วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ แม่ใจ

20 ธันวาคม 2512

AGRICULTURE

The world agriculture has long been associated with the industry of basic food production known as farming. Agriculture and farming were synonymous before farmers began selling their products on a commercial market. However, in today's modern agriculture, producing, food and fiber (farming) is only one part of scientific agriculture. Modern agriculture includes the farm supply industries (feed, seed, machinery, pharmaceuticals, etc.) as well as the product processing and - distribution industries which convert the raw food into the form consumers want and move it to them. Often, these are referred to as agriculturally related industries or agribusiness.

A NEW CONCEPT OF AGRICULTURE

Agriculture has changed tremendously over the past ten to twenty years and is continuing to do so. It is no longer simply "farming". Today's agricultural industry includes (1) the actual production for food and fiber, (2) business and industries which provide the farmer with goods and services and which process and distribute farm products, and (3) agricultural research and education.

From Mississippi State University

WORKING IN AGRICULTURAL INDUSTRY

The nature of agriculture has changed. Today it is a technology-oriented industry known as agricultural industry. And it is a big business. Many people in agricultural industry do not work on farms but are employed in the seed, fertilizer, farm machinery, and chemical supply business. Other work in the processing and marketing firms that bring farm to consumers.

As the nature of agriculture has changed, so have the challenges facing workers in agricultural industry. Many of the skills farmers needed just a few years ago are now obsolete. Developing skills for employment in agricultural industry begins with basic competencies in the fundamentals of the industry. It is important to understand the nature of agricultural industry in order to plan a career.

Agricultural industry is becoming increasingly specialised. Future workers will need specialized knowledge and skills, both technical and personnel, to be able to keep up with the industry.

Dr. Jasper S. Lee

MSU

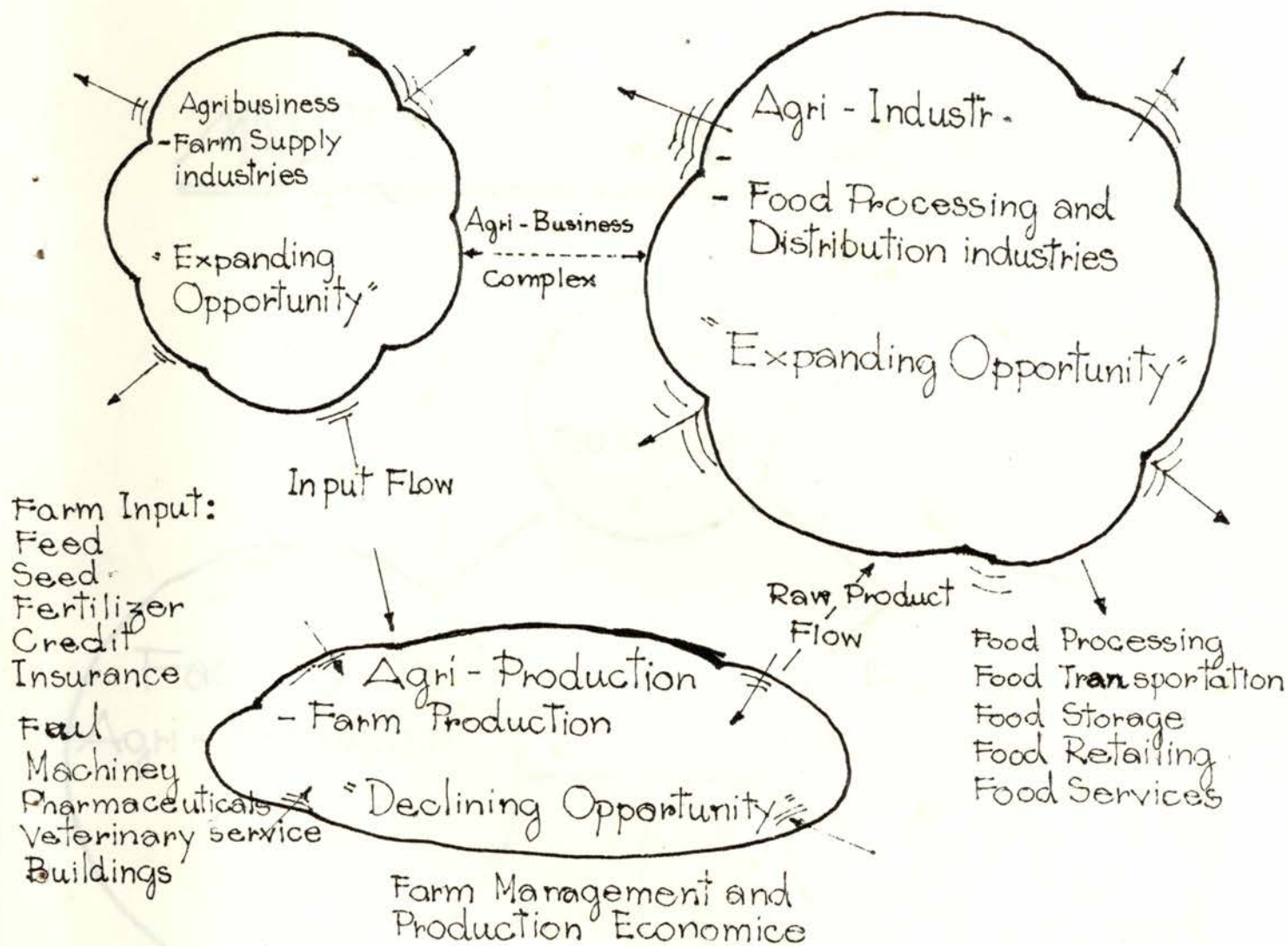
THE FUTURE AGRICULTURE

The ultimate goal in modern agriculture will be to achieve maximum productivity per unit land area. This will occur with crops grown in greenhouses. These exciting technologies are applied effectively for year round production. Cotrolled environment Agriculture is one of the surest ways to increase food crop productivity and the dependability of supply.

Greenhouse food production offers a means for moving toward a greater degree of environmental control. The extent can be vary from more protection from rain to complete environmental control. Major factors influenced are light, temperature, atmespheric compositions, and the root environment.

Agriculture, Economics, and Growth

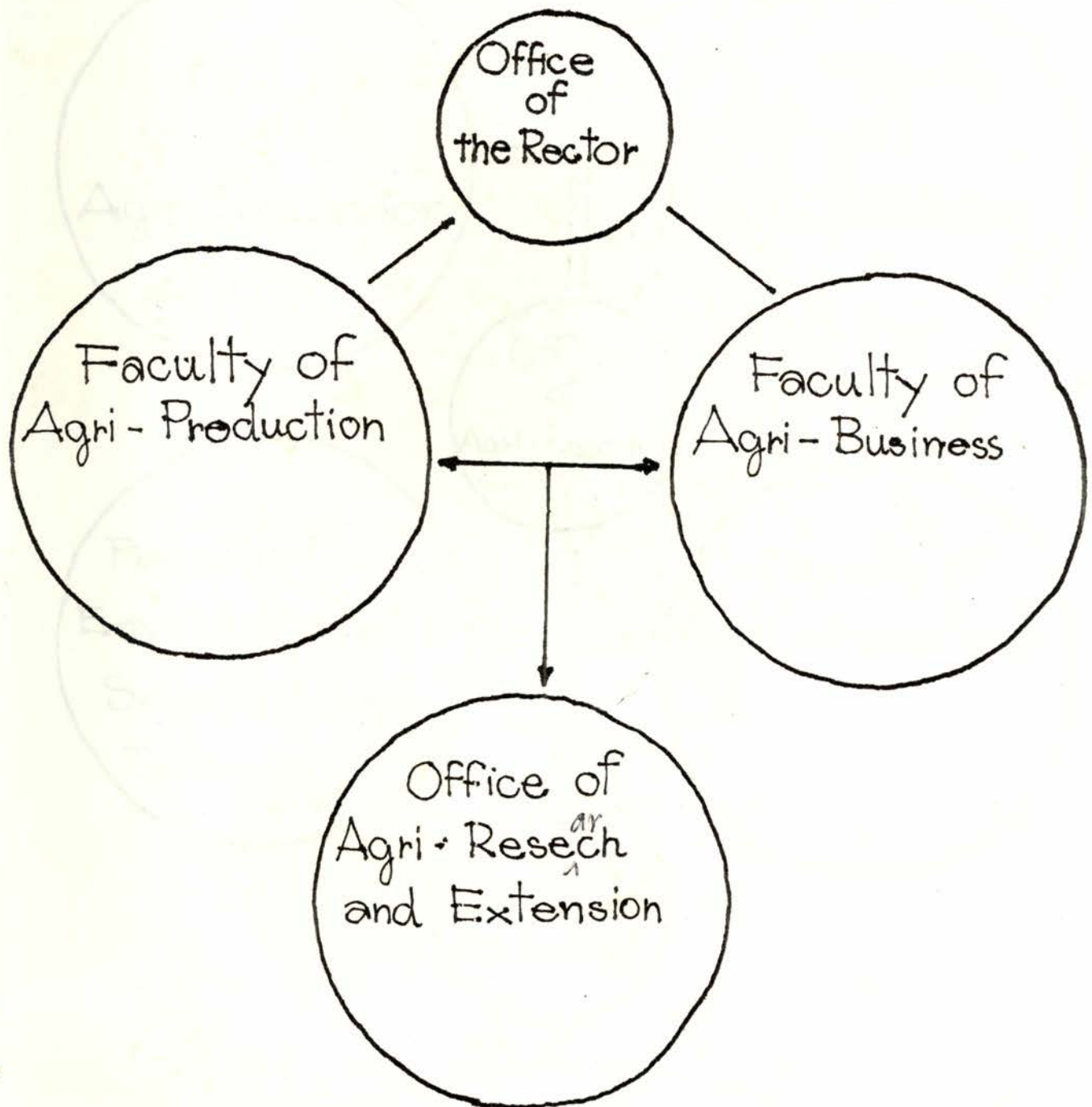

* Scope of Modern Agriculture

1977. Agriculture, Economics, and Growth by Milton M. McGraw and Luther T. Wallace

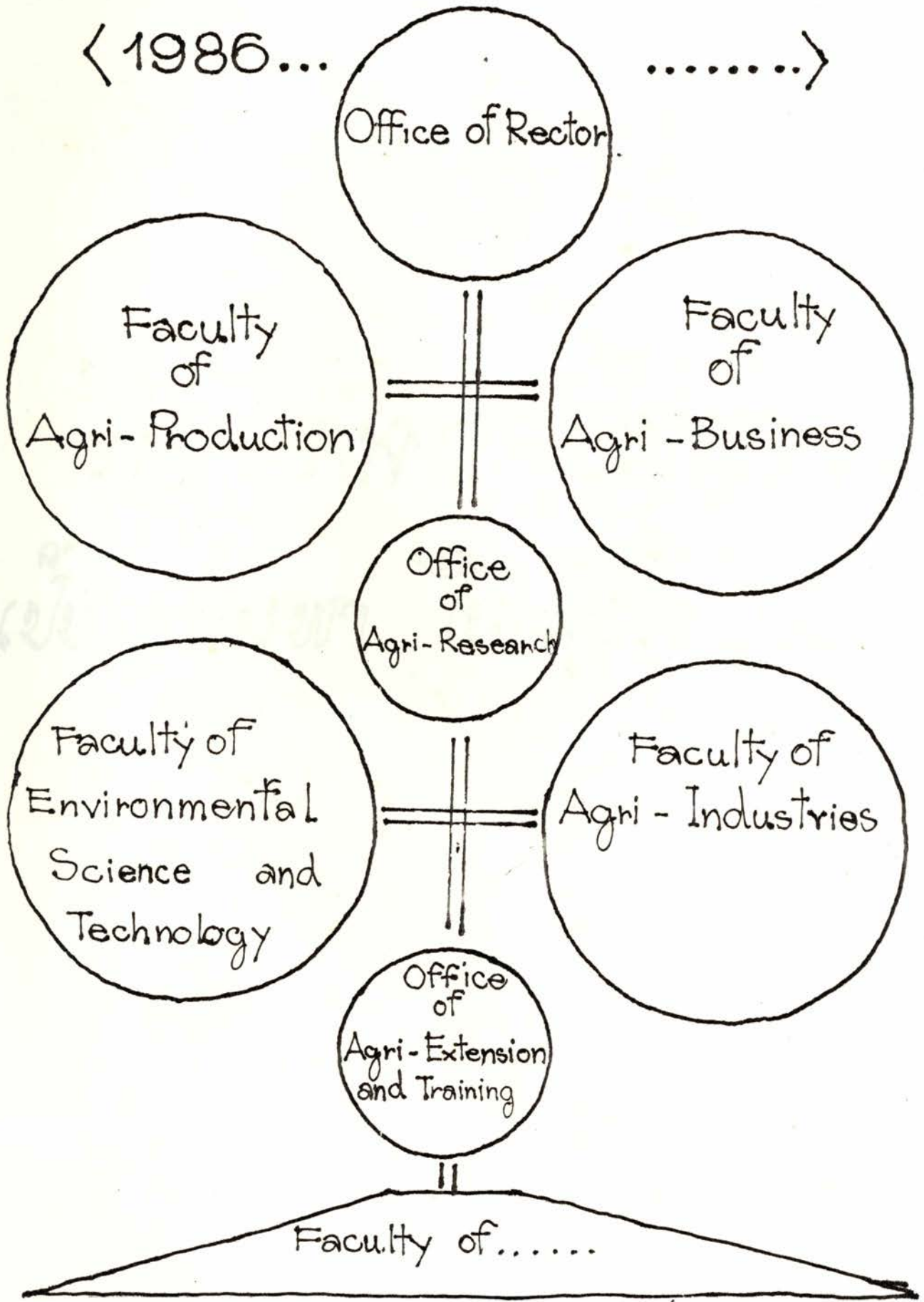
MAEJO AT THE PRESENT.

MAEJO IN THE FUTURE

< 1986... .. >

กัศ - สหชาติ - ปัญญา

เข็ญเค็ญชงชว ไซ่ สู้ช ๒ ~ ~ ~

แม่ใจ
เชียงใหม่

อ.วิมล รอน-ชอ. น้องขอเรียนขอรบกวนมาฝาก

- ๑) นาย สิทธิชัย นฤนาถ ๒1 มย 16 *
- ๒) ศิริอรบ สวรรคต สรวบ สวรรคต
- ๓) นพพวงศ' แห่งสวน 1. นพพวงศ.
- ๔) ประยงค์ มอญ ประยงค์ มอญ
- ๕) ประดิษฐ์ วิจิตร ประยงค์
- ๖) ทวีศักดิ์ คัมภีร์ วิจิตร
- ๗) นายอังกูร อังประเสริฐ Ushiki ภาณุ
- ๘) นายสิริวิบูลย์ อภิธรรม อ. อ. อ. อ.
- ๙) นายพงษ์นต ธานี อ. อ. อ.

" ความชุ่มชื้นดี - ผลสุกเร็วและดี " และ " ผลใหญ่และดี "

